

Inventarisatie industrieel erfgoed

Utrecht, stad

(De Meern-Leidsche Rijn en Vleuten, zie Utrecht gemeente)

Onderstaande lijst is een inventarisatie van industrieel erfgoed in de stad Utrecht. Het zijn locaties waar erfgoed van nijverheid en industrie, soms techniek, zichtbaar aanwezig zijn. Opmerkingen en aanvullingen zijn welkom. De lijst wordt van tijd tot tijd bijgewerkt, deze versie is van juni 2020.

- 1e Achterstraat 7 - bergplaats of pakhuis met stalling (1800)
- 1e Achterstraat 8 - bergplaats of pakhuis met stalling (1800)
- 1e Daalsedijk 182 - grof-, hoof-, kachel-, rijtuigsmaden H.Vuurmans; bergplaats met bovenwoningen (1870)
- 1e Daalsedijk 226 en 228 - bergplaats met bovenwoningen (1922)
- 1e Industriehaven en -brug - beiden aan de Keulsekade en het vm Merwedekanaal nu A'dam-Rijnkanaal; deel van het eerste industrieterrein van de stad Utrecht; ophaalbrug gm van het zgn Amsterdamse type met zware hameipoort, in 1997 gerestaureerd (1922)
- 1e Korte Baanstraat 8 - gemaal gemeentelijk riool (1958)
- 2e Korte Baanstraat 2-4 - spoorwachterswoning Oosterspoor post 47b (zj)
- 2e Daalsedijk 2 - bedrijfsruimte - vm bureau van de NS (1950)
- 2e Daalsedijk 4 - vm wagenmakerij, schilderswinkel en zadelmakerij voor de vm Nederlandsche Centraal Spoorweg Maatschappij NCS; later bureau voor gevonden voorwerpen; in 2015 vestiging van een sportschool en een kookstudio met horeca (1887)
- 2e Daalsedijk 6 - vm 1e wagenmakerij, schilderswerkplaats, zadelmakerij en bureaux gm van de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen MESS; later werkplaats en magazijn Electroraail en tot 2015 bedrijf voor de verkoop van zorgartikelen; in 2015 ombouw tot bedrijfsverzamelgebouw (1892)
- 2e Daalsedijk 14 - vm bovenbouwwerkplaats, van de Maatschappij tot Exploitatie van Staatspoorwegen (NS); werkplaatsen, kantoor tot juni 2012 onderdeel wisselbouwbedrijf; de schoorsteen is al eerder afgebroken; herbestemming in 2017 als 'hotspot' in dit gebied; transformatie in 2020, ketelhuis toen gesloopt, de oudste hal grotendeels omgebouwd naar een parkeer garage en aan de rand bedrijfsruimtes (1905)
- 2e Daalsedijk 14 - onderdelenwerkplaats NS bovenbouw, nu magazijn van de NS (1945-1960)
- Abel Tasmanbrug - dubbele ophaalbrug rm over de Leidsche Rijn, verbinding Leidsekade en Leidseweg; gefundeerd op de vm Rijksdamsluit, bijbehorend brugwachtershuisje; fabricage brug Utrechtse Stoomgrofsmederij B. van der Hoff (1906)
- Abel Tasmanstraat 29 - vm bedrijf in fietsen en bromfietsen W.J. van Driel; bedrijfspanden met bovenwoningen (1900)
- Abel Tasmanstraat 88-90 - vm sigarenfabriek, winkel en woonhuis van Maurits Wijzenbeek, architect M.E. Kuiler, met o.a. een droogruimte, sorteerderij en meisjeswerkplaats gm; nu locatie voor vergaderingen en trainingen en woonhuis (1903)
- Abraham Keerstraat 2 - vm bedrijfswoning steenfabriek van Arkel; nu woonhuis (1880)
- Abraham Keerstraat 32-36 - vm directiewoningen gm steenfabriek Van Arkel; nu woonhuizen (ca 1900)
- Abstederdijk 40 - bedrijfsruimte met twee bovenwoningen; nu woonhuizen (1875)
- Abstederdijk 60 - vm bedrijfsruimte 'Stoelenmatterij Roulotte' en later schilderswerkplaats, slijperij en bedrijf voor verpakkingen; bergruimte met bovenwoning (1885)
- Abstederdijk 187 - vm bedrijfsruimte achter het woonhuis met straattoegang (ca 1920)
- Achter Clarenburg 2 hoek Mariaplaats 15 - het originele pand is een periode sigarenfabriek 'Flora' met ernaast bedrijfsruimte uit 1912; vernieuwd tot magazijnruimte (1952)
- Achter de Dom 14 - pand rm, gevel vm woonhuis; verbouwd tot het eerste postkantoor van de stad Utrecht tot 1924, gietijzeren kolommen in de benedenzaal; daarna kantoor, magazijnen, fabricageafdeling, expeditie van verbandstoffen, ziekenverplegingsartikelen, apothekersbenodigdheden Spruyt Hillen & Co. van 1927 tot 1964, al in 1905 dochterbedrijf van O.P.G; nu kantoor met bovenhuis (1886-1924)
- Adelaarstraat 1 - bedrijfsruimte met bovenhuis, in 1943 naastliggende vijf woningen verbouwd tot bedrijfsruimte (1920-1943)
- Adelaarstraat 30 - korenmolen Rijn en Zon rm, werd in 1746 gebouwd aan het Paardenveld en in 1913 herbouwd op de hoek Adelaarstraat-Hopakker; vm loskade aan de Oosterstroom en paardenstal (1913)
- Adelaarstraat 46-50 - kantoor met bovenwoningen vm nv Utrechtse Melk "Het Sticht", later Utrechtse Melk Centrale die opging in Menken Landbouw (1918-1983); tot aan de Nieuwe Keizersgracht gebouwde fabriekspanden met garages; achterliggende panden zijn in 1978 gesloopt voor de bouw van de Adelaarhof; kantoor is nu biologische winkel (1932, 1978)

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- Adriaan Mulderstraat 26a en Koolhovenstraat achter 54 - vm bedrijfsgebouw voor een zuivelbedrijf; nu opslagplaats (1940)
- Amaliastraat 1 hoek Jutfaseweg 35 - vm broodfabriek met indertijd schoorsteen, later een sigarendrogerij en winkel (1909)
- Amsterdamsestraatweg 227 - poortpand met bovenwoning in 1925 nog winkelhuis vm Machinefabriek Vlasman, vervolgens automobielfabriek KOVA Utrecht n.v. en later garage Best; circa 1935 doorgang naar garagestalling achterterrein met ook uitrust Esdoornstraat 28 (zj - 1925-1950)
- Amsterdamsestraatweg 283-285-287 - vm gemeentelijk slachthuis, een complex met slachthuizen, stallen, koelhuis etc; nu nog kantoor en woningen wagenmeester en machinist; nu in gebruik als wijkcentrum, kantoor en horeca (1901)
- Amsterdamsestraatweg 380 - de vierde watertoren rm van de Utrechtse Waterleiding Maatschappij in de stad, hoog 43,5 m; ontwerp W.K. de Wijs in Amsterdamse School-stijl; sinds 1986 buiten gebruik, in 2014 nieuwe eigenaar en herontwikkeling in 2020 naar appartementen en horeca (1918-2020)
- Amsterdamsestraatweg 513 - poort met bovenwoning, toegang loopt door naar de Petrus Dathenusstraat; vm Garage Frisia, later taxi-onderneming Vios; nu verhuurbedrijf voor luxe wagens Meijer's (1928)
- Amsterdamsestraatweg thv 600 tot Havenweg bedrijventerrein Demkade, *vm terrein Nederlandsche Staalfabrieken v/h J.M. de Muinck Keizer (DEMKA). DEMKA begon op dit terrein in 1917. Het werd een staalfabriek met walserij voor rondstaal, platstaal en ijzergieterij. Na WO II breidde het bedrijf uit aan de overzijde van het kanaal (Sophialaan) met afdelingen voor speciale staalsoorten. N.V. Nederlandse Staalfabrieken DEMKA is gesloten in 1983 en volledig gesloopt in 1985. Het is sindsdien de locatie van bedrijventerrein Demkade*
- Amsterdamsestraatweg 931 - toegang naar bedrijfshal, zie Oosterleestraat 26
- Amsterdamsestraatweg 959-961 - bedrijfspand met werkplaats tot de achterliggende Oosterleestraat 84 en bovenwoningen voor indertijd een fietsherstelinstelling; nu scooter en motorhuis (1924-1950)
- Annastraat 4 - vm koetshuis rm, daarna deel van de brandweerkazerne aan de Ganzenmarkt (zj)
- Annastraat 27 - bedrijfsruimte met bovenwoning vm meubelfabriek van N.G. Brouwer; nu woonbestemming (1800)
- Anthoniedijk 80 vm Vinkenkade - vm bergplaats en droogruimte voor dakpannen gm, de Stoom gedreven Pannen- en Tegelfabriek De Roode Brug, later de Electricch gedreven Dakpannenfabriek Hoogenlanden van de firma J.C. van der Schroeff en Zoon; in 2013 gerenoveerd, nu ateliers (1923, 2013)
- Atoomweg 6-9 - elektriciteitscentrale met kantoor, schakelhuis, filtergebouw, tunneltrappenhuis en schoorsteen gm Lage Weide van de vm PEGUS (N.V. Provinciaal en Gemeentelijk Utrechts Stroomleveringsbedrijf), later NUON en nu Eneco, aan het Amsterdam Rijnkanaal met uiteindelijk drie eenheden, waarvan twee weer gesloopt, met tunnelverbinding onder het Amsterdam Rijnkanaal naar de eenheid Keulsekade 161; de schoorsteen is met 150 m het hoogste punt van de stad Utrecht; kantoor nu locatie Eneco Energy Campus (1956-1959)
- Atoomweg 14 - opslagloods en werkplaats van Hooghiemstra; nu showroom en groothandel (1956)
- Atoomweg 50 - vm bedrijfsterrein met kantoor, gashouderstot 1975 van het Gemeentelijk Gasbedrijf, later Gasbedrijf Centraal Nederland; nu alleen nog kantoor als bedrijfsverzamelgebouw (1952 ev)
- Atoomweg 66-68 - kantoor, showroom en magazijnen Nefkens Utrecht Automaatsschappij, Peugeot importeur; nieuwe gevel en nu groothandel (1967-1975)
- B.F. Suermanstraat 21 - vm autoherstelplaats met benzinepomp Utrechtse Melkcentrale; later garagebedrijf en vervolgens verhuurbedrijf bouwmaterieel; doorgang met bovenwoning naar achterliggend bedrijfsgebouw; nu locatie aannemersbedrijf en kinderopvang (1929)
- Balijebrug - basculebrug met aanbruggen en brugwachtershuisje, verbinding Balijelaan en Koningin Wilhelminalaan over het Merwedekanaal; periode wederopbouw tbv Kanaleneiland; in de onderbouw een schuilkelder Bescherming Bevolking - nu oefenruimte popmuziek (1959)
- Bankastraat 114-116 - ook Billitonstraat 22-26, garagetoegang met bovenwoning (1925)
- Bartholomeusbrug - basculebrug gm verbinding Lange Smeestraat en Catharijnesingel over de Stadsbuitengracht, lange tijd deel van de Keulse Vaart; met beeldhouwwerk Bartholomeüs door M.F.M. van Seumeren; periode wederopbouw (1952)
- Bedrijventerrein Lage Weide - planvorming al in de jaren 1930 en pas mogelijk nadat het grondgebied in 1952 bij de stad Utrecht werd gevoegd; industriegebied met insteekhavens aan het Amsterdam-Rijnkanaal en indertijd voor schepen tot 1.500 ton, wordt wel de grootste binnenhaven van Nederland genoemd; periode wederopbouw met eerst veel klassieke bedrijvigheid en nu meer distributie; havens op 4 m diepte gebaggerd en nu geschikt voor schepen tot 6.000 ton (1952 ev)
- Begijnhof 8-30 hoek Breedstraat - vm letterzetters- en kantoorpand gm van drukkerij Boekhoven-Bosch; drukker van o.a. de

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- vroegere spoorboekjes; pand is in 1975 verbouwd tot appartementen rond de Begijnhof; in 2015 is opnieuw een renovatie afgerond met een extra daklaag (1853, 1939, 1951, 1975, 2015)
- Begijnkade 20 - vm instrumentenfabriek van D.B. Kagenaar, optische en andere medische instrumenten, daarna autogarage; de grotere werkplaatsen nr 18-19 zijn in 2000 gesloopt; nu kantoor en bovenwoningen (1875-1937)
 - Bekkerstraat 24-26 - doorgang met vm kantoor en schaftlokaal en bovenwoningen, naar achterterrein met vm autoboxen en werkplaats; nu deels kinderdagverblijf (1949-1952)
 - Bemuurde Weerd OZ 17 - bedrijfspand met woonhuis vm horloge- en naaimachinemaker W. Verlaan, instrumentmaker en metaaldraaijer; nu appartementen (19e eeuw)
 - Bemuurde Weerd OZ 19 - vm woonhuis gm met werkplaatsen S.C.W. Smulder ijzer- en metaalgieters, later clichéfabriek en fotolithografisch reproductiebedrijf Van Zijl; vm werkplaatsen achterzijde gesloopt, nu kantoorpand (1886)
 - Bemuurde Weerd OZ 28 en Gruttersdijk 26 - vm bedrijfspand met woonhuis en achterpanden Gruttersdijk; jaren 1970 reproconcern NERO, later clichéfabriek Photogravure; periode kantoor en nu ombouw naar woonbestemming (1825)
 - Bemuurde Weerd OZ 31 en Gruttersdijk 31 - vm batterijenfabriek met kantoor N.V. Elementenfabriek 'Utrecht', later hernoemd als 'N.V. Elementenfabriek Sure-A-Lite' tot 1955; startadres Gruttersdijk gesloopt; nu kantoor en woonhuis (1930)
 - Bemuurde Weerd OZ 56a - vm bedrijfspand gm voor brandstoffen (kolen, turf en huisbrandolie), later smederij vd Horst; nu woonhuis (1902, 2017)
 - Bemuurde Weerd OZ 70 - vm bedrijfsruimte met (boven-) woning vm houthandel en houtzagerijen R.J. Koker tot 1915 (verhuizing naar Lauwerecht); nu woonhuis (1885)
 - Bemuurde Weerd WZ 3 - vm handelspan rm uitgebouwd met pakhuis voor bedrijf in auto- en rijwielartikelen W. Sluijter; nu poppodium Ekko (18e eeuw-1915)
 - Bemuurde Weerd WZ 6 - vm werk- en woonhuis rm, handel in scheepsartikelen Van Ewijk, tagrijzaak, touwhandel; nu woonhuis (17e eeuw)
 - Berekuil - verkeersplein gm en bijkomende infrastructurele werken fort De Bilt; een rotonde met twee niveaus voor snel- en langzaamverkeer inclusief aanpalend tracé Biltsestraatweg met waterduikers, bemuring en hekwerk en wachthuisjes voor buspasagiers; een HOV lijn is in 2002 ingebouwd (1941-2002)
 - Beverstraat 65-67 - vm bakkerij met bovenwoningen, later metaalgieterij; nu bergingen met bovenhuizen (1898)
 - Billitonkade 22 hoek Billitonstraat - vm smederij P.H. Hörmann; nu werkplaats met bovenwoning (ca 1900)
 - Bilitonkade 26-29 - vm kolenhandel en handel in brandstoffen Herremans; bedrijfspand met bovenwoningen (1900)
 - Billitonstraat 22-26 en Bankastraat 114-116 - garagebedrijf, entrees naar twee zijden, met bovenwoningen (1925)
 - Biltstraat 4 - OZEBI - vm eerste Overdekte Zwem- en Bad-Inrichting, zwembad en volksbadhuis met schoorsteen gm; ontwerp van Jos Ingenohl; nu vrijetijdscentrum (1918, 1973)
 - Biltstraat 12-14 - werkplaats, pakhuis, droogkamers, winkel, kantoor vm N.V. Koninklijke Utrechtsche Tabak- en Sigarenfabriek "Naseman en Co.", pakhuis in de panden Sint Janshovenstraat 2; nu winkel en appartementen (1895)
 - Biltstraat 22 - bedrijfspand met bovenhuizen; vm automobielbedrijf met stalling, na 1930 kledingzaak met atelierruimte, in 1956 uitgebreid naar de Sint Janshovenstraat; nu kantoor met appartementen boven (1926, 1956)
 - Biltstraat 25-27 - garages en rouwremises met machinale kistenmakerij, opslagplaats, kantoor en rouwkapel van de vm N.V. Utrechtsche Begrafenis Vereeniging; nu appartementen boven garage (1938)
 - Biltstraat 46 en Kapelstraat 2-6 - winkel- en woonpand met vm werkplaats Biltstraat 44 en uitbreiding met drie pakhuizen aan de Kapelstraat, vm wagenmaker J. Braudigom, o.a. handkarren voor bakkers, aannemers, loodgieters etc; later naaiateliers; sigarenzaak met groothandel; nu horecapand met appartementen (1885-1923)
 - Biltstraat 74 en Goedestraat 2-4 - vm autofabriek Simplex, later huur-, taxi- en garagebedrijf van K. Landeweer - de 'Garage Internationale Automobiel Centrale' o.a. Cadillac en Buick; pand met showroom, garage en werkplaats met bovenwoningen; nu supermarkt met bovenwoningen (1916-1927)
 - Biltstraat 162-164 - vm stal gm, daarna hoefsmederij met woning, in 1873 inentingslokaal veeartsenij; daarna hulppostkantoor en sinds 2007 kinderdagverblijf (1836)
 - Biltstraat 172 hoek Veeartsenijstraat 1-39 - vm textielabriek rm en katoendrukkerij van H. Quincke en I. Portner op buitenplaats Gildestein met daarbij knechtswoningen; al in 1818 hoofdgebouw van de Rijks Veeartsenijschool en de woningen werden hoefsmederij; in 1985 omgebouwd naar appartementen (1811-1816-1986)
 - Blauwkapelseweg 35-37 - vm garage Jordan of Blauwkapel; oorspronkelijk drie pakhuizen en

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- vier bovenwoningen; na sloop panden (31-33) nu twee woonhuizen met garage (1931)
- Blauwkapelseweg 77-79 - werkplaats met winkel en bovenwoningen; plan voor ombouw naar appartementen (1950)
- Bloesemstraat 10 - vm magazijn met bovenwoning (1925)
- Bloesemstraat naast 14 - bedrijfsruimte (1880)
- Boerhaavelaan e.o. - na de invoering van de Woningwet in 1901 ontwikkelde de gemeente de plannen voor 'De Kleine Woningwijk', woningen voor arbeiders in dit oudste deel van Ondiep (1911)
- Bollenhofsestraat bij 142 - vm pakhuis; nu deel van een restaurant (1935)
- Bolstraat 19bis - vm houtwarenfabrieken Peterskind, later machinale boekbinderij Patist; nu bergplaatsen met bovenwoning (1924)
- Bolstraat 19 - meubelstoffeerderij met huis; nu bergplaats met bovenwoning (1935)
- Bolstraat 28 - vm fietsenrepareerplaats, later Fiat dealer garage SIVA; nu garage met bovenwoningen (1955)
- Borneostraat 37 - vm benedenhuis verbouwd tot bedrijfsruimte voor plaatwerker; nu bergplaats met bovenwoning (1900-1933)
- Boterstraat 2-6 - drie vm pakhuizen, in 1984 verbouwd naar appartementen (1900, 1984)
- Boterstraat 20 en Visscherplein 75 - het aan de Boterstraat gelegen pand rm is een uit ca 1260 stammend 'Lombardenhuis', bakstenen huis dat later in de 17e eeuw 'Het Keyzerswapen' werd genoemd; in 1906 vestigde zich in dit pand de NV Utrechtsche Kinderwagenfabriek vh D. Linschoten & Zn, het is nu woonpand; achter de fabriek een in 1921 in twee delen gebouwd en later verhoogd werkplaatsen-pakhuis, nu appartementen (1260-1906, 1921, 1982)
- Boterstraat 22 - handelshuis der smeden rm; het uit 1304 daterende Utrechtse Smeden Gilde verzorgde zijn behoeftige gildebroeders in het St. Eloyen Gasthuis, het eerste Utrechtse gasthuis; het smedengilde maakte in de 17de eeuw naam in heel Europa met zijn pistolen en geweren; binnen de muren bevindt zich een middeleeuwse kolfbaan (zeer uniek!) waarop het kolfspel nog steeds wordt gespeeld en de Eloyensteeg naar vm gasthuisjes (va 1304)
- Boterstraat 29 - vm pakhuis, nu deel van winkel (1850)
- Bouwstraat 45 A-M - pakhuis, werkplaats met kantoortje, stal en bovenwoning, ombouw naar garagebedrijf Van Beijnum en in 1950 uitbreiding van werkplaats, metaalinrichting, lakspuiterij op het binnenterrein naar garage Stoutjesdijk; nu woonhuis en appartementen in de vm werkplaats (1919-1950)
- Breedstraat 11 en 13 - bergplaats met kantoor en bovenwoningen; rond 1850 pompmaker J. Bol, in 1895 bottelarij P. Bok & Zoon, hoofd-agentuur Bierbrouwerij 't Spaarne te Haarlem en fabriek van Siropen en Gazeuse Dranken, Minerale Wateren (zj-1920)
- Breedstraat 19 en 21 - pakhuizen gm als bergplaatsen, periode voor verhuisbedrijf; nu winkelmagazijn onder en o.a. kantoor-woonhuis boven (1800)
- Breedstraat 20-32 - bouwmaterialenhandel Michon met werkplaats en expeditie, loods achterterrein gesloopt; omgebouwd naar appartementen (1932)
- Burgemeester van Tuylkade 62 - drukkerij met bovenwoning; omgebouwd naar woonbestemming (1931)
- Burgemeester Reigerstraat 9 - spoorwachterswoning gm Oosterspoor post 47a; nu woonhuis met recentere uitbouw (1910)
- Burgemeester Reigerstraat hoek Hogendorpstraat 1 - vm bijkantoor der Posterijen en Telegrafie met bovenwoningen; sinds 2009 praktijkruimte (1914)
- Buurkerkhof 4-5 - woon- en werkpanden gm verbouwd tot pakhuizen; 20e eeuw bewaarplaats lompen, sorteerplaats incl. inkoop; nu winkel met appartementen (zj-1927)
- Buurkerkhof 6 - pakhuis gm; vm stoffenververs Th. Van Everdingen; nu appartementen (1825)
- Buurkerkhof 7 - pakhuis gm; nu appartementen (1800)
- C. van Maasdijkstraat 78 - vm bedrijfsruimte; nu woonhuis (1950)
- C. van Maasdijkstraat 90 - vm lasinrichting en constructiebedrijf; nu werkplaats (1961)
- CAB-Rondom 20-90-100 vm Cartesiusweg - werkplaats incl. hekkwerk met poort gm Centraal Autoherstel Bedrijf NS, remise en werkplaats voor o.a. de NS bussen, revisie werkplaats voor electro-motoren van treinen en trams, met kantoor en plaatskaartendrukkerij NS; ontwerp Sybold van Ravesteyn; nu tijdelijk onderdak opslag, ateliers, kantoren, oefenruimtes en hal voor events; wordt herbestemd en opgetopt met woongebouw (1949, 2022)
- Cartesiusweg 23 - schoolgebouw, vm A.E. Dudok van Heelschool, de voorbereidende bedrijfsschool van Werkspoor NV Utrecht voor de opleiding Bemetel; nu kinderdagverblijf Fantaziehuis (medio 1960)
- Cartesiusweg 127 - hallen van houthandel RET-Jongeneel aan de 1e Industriehaven, aanvankelijk elders begonnen als Retour Emballage Thee- en rubber kistenfabriek (koloniale retourvracht) is het op deze locatie vooral handel van triplex en zachtboard Treetex. Nu kantoor, loodsen en handel in allerlei plaatmaterialen; bedreigd in verband met plannen verplaatsing en herontwikkeling (1937-1950)
- Catharijnekade 10 - vm Wasch- en Badinrichting, van 1919 tot 1929 in functie als koffiefabriek van Douwe Egberts, daarna als

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- pakhuis; gesloopt en replica als appartementengebouw herbouwd (1904, 1992)
- Catharijnesingel 47 - tussen 1960 en 1986 o.a. hoofdkantoor Van Gend & Loos met drukkerij en timmerwerkplaats; nu kantoor (1960)
- Catharijnesingel 125-126 - bedrijfsruimte met bovenwoning; tot 2020 (foto-)grafisch atelier (1880)
- Catharijnesteeg 6-7 - fabriek voor medicijnen en preparaten voor apothekers van 1935 tot 1964, dochterbedrijf van O.P.G; vm rij van 6 huisjes vervangen door bedrijfsgebouw; van 1989 tot 2018 daklozenvoorziening, nu in afwachting van nieuwe bestemming (1935)
- Coloradodreef 7-9 - bedrijfspan; werkplaatsen en bovenwoning (1970)
- Coloradodreef 17 - bedrijfspan; werkplaatsen en kantoor (1971)
- Coloradodreef 21 - bedrijfspan; werkhal en kantoor (1967)
- Coloradodreef 46 - garagebedrijf; werkhal, kantoor en magazijn (1972)
- Concordiastraat 67 - vm laboratorium, voortgekomen uit het keuringsbureau van de spoorwegen, het 'NS-lab'; het lab keurde vele onderdelen, o.a. voor de afdeling elektriciteit en seinwezen van de NS; nu in gebruik bij DEKRA Rail (1945-1960)
- Concordiastraat 67a - vm telegraafwerkplaats gm van de Maatschappij tot Exploitatie van Staats Spoorwegen MESS en in 1951 instrumentmakerij op de begane grond, ook voor calibratie NS meetinstrumenten; nu theaterlocatie en kantoor (1905)
- Concordiastraat 80 vm 2e Daalsedijk - reparatieloods, later noodbestrijdingsdienst van de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen MESS, ook bekend als lijnwerkplaats en Herstelpunt Tractie Materieel Utrecht HTMU loods; verhoogd in 1934; nu tijdelijk gebruik tot herbestemming (1891-1934)
- Cremerstraat to 176 - onderstation gm NS nu ProRail, is transformatorstation bovenleiding spoor; architect Sybold van Ravesteyn (1936)
- Croeselaan 295 - bedrijf met bovenwoningen vm persverguldbedrijf J. Kuiper; nu supermarkt met appartementen (1935)
- Daalseweg 50-52 - vm garagebedrijf; werkplaats, garage en woonhuis (1950)
- Daalseweg 253 - kantoor met vm bedrijfsruimte (1950)
- Daendelsstraat 50 - bedrijfspan met woning (1900)
- David van Mollebrug - basculebrug over de Vecht in de Draaiweg (1965)
- Decimalaan 7-9 en Nieuw Amsterdamlaan - vm Utrechtse Limonadefabriek tot 1959 en grossiersbedrijf H.C. Pieneman met woning; groothandel in ijs, bier, limonade en sterke drank tot 1980; nu werkplaatsen met kantoor van bedrijf in metaalbewerking (1950)
- Decimalaan 10-11 en Hollantlaan - vm werkplaatsen industrieel bedrijf; nu opslagplaatsen bij detailhandel Hollantlaan (1950)
- Decimalaan 13 en Nieuw Amsterdamlaan - kantoor met werkplaatsen van bedrijf in metaalbewerking (1961)
- De Meernbrug - vaste boogbrug van geklonken staal voor de Dominee Martin Luther Kinglaan over het Amsterdam-Rijnkanaal met een overspanning van 124 meter; de brug lag tot 1974 op de locatie van de Galecopperbrug en is in dat jaar verplaatst naar de locatie van de vm Oudenrijnsebrug en verbreed met een fietsers- en voetgangersdeel (1936-1974, 1985)
- DEMKA-spoorbrug - vaste boogbrug gm van geklonken staal voor het spoor over het Amsterdam-Rijnkanaal, een zgn dubbelsporige verstijfde staaftoogbrug met indertijd de grootste overspanning van 172m voor een spoorbrug; werd in 1953 voorzien van een extra openbaar rijgedeelte voor fiets en wandelaar, ook voor personeel DEMKA; gerenoveerd in 2007, o.a. met stille rijvloer; ernaast de Werkspoorbrug uit 2003 (1963-1966)
- Diamantweg 2 (vh Rotsoord 43) - fabrieksgebouw gm, bouwjaar 1913 als 'smederij' ofwel machinefabriek van W.H. Verloop 'De Klop', periode 1922-1940 Nederlandsche Wasserijmachinefabriek Poensgen en Wessels N.V., periode 1940-1955 veevoederfabriek De Adelaar, daarna Krachtvoederfabriek en Handelsmaatschappij 'Vicona Utrecht'; het gemeentelijk monument is in 2007 illegaal gesloopt cq. gedemonteerd met de belofte van herbouw; een replica is in 2018 opgeleverd (1913-2018)
- Dieselweg 2 - vm badhuis wijk Elinkwijk; nu woonhuis (1920, 1973)
- Doelenstraat 1-3 hoek Twijnstraat 50 - winkel, woonhuis met vm pakhuis rm; pakhuis omgebouwd naar appartementen (1892)
- Domplein 2 en Domstraat 5-11 - vm drukkerijgebouw 'Kemink en Zn sinds 1753' en in de gecombineerde nieuwbouw sinds 1934 boekhandel Kemink en uitgeverij Oosthoek; nu retail met bovenwoningen (1934)
- Domplein 17-19 - bedrijfspan met 3 bovenwoningen; vm autoherstelrichting met benzinepomp M.J. Vredendaal; gebouwd op 'deels' kelders van bisschoppelijk paleis Lofen, later met uitbreidingen Domplein 16 en 20; nu horeca met bovenwoningen (1938 tot 1988)
- Douwes Dekkerstraat 25-27 - vm twee pakhuizen voor stomerij; nu bedrijfsruimte met bovenwoning (1921)
- Douwes Dekkerstraat 29 - pakhuis, verbouwing 1928 voor stomerij; nu bedrijfsruimte met bovenwoning (1921)
- Douwes Dekkerstraat 48-50 - bedrijfsruimte met bovenwoning, vm J.A. van Dijk Koper- en

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- blikslagerij, Metaalwarenfabriek; nu woonbestemming (1900)
- Drift 23 - vm herenhuis rm met achterpand; een periode van het pand vm kantoor drukkerij 'De Liefde', o.a. drukkerij Utrechtsch Nieuwsblad tot ca 1982 met bedrijfsruimte in het achterpand, de gesloopte drukkerij stond aan de Keizerstraat 38-44; nu Universiteit (begin 18e eeuw e.v.)
- Duifstraat 40-44 - bedrijfsruimte met woning (1885)
- Edisonstraat 88-90 hoek Ampèrestraat 83 - gebouwd als bakkerswinkel met bakafdeling, later automobielbedrijf met showroom en bovenwoning (1931)
- Elektronweg 10 - bedrijfspand met kantoor; vm orthopedisch schoenmaker; nu o.a. sportschool (1962)
- Elektronweg 12 - fabrieksloods; vm N.V. Inda Kleurmetaal; nu opslaghal (1961)
- Elektronweg 16-18 - kantoor met bedrijfsruimte, vm N.V. Polymerick op de Kernweg, impregneren van papier en glansweefsel met diverse kunstharsen, later onderdelenmagazijn Mercedes-Benz van AGAM N.V. met in 1971 geopende garage met showroom; nu kantoor (1959-1971)
- Elektronweg 40 - betoncentrale, gunstig gelegen aan het Amsterdam-Rijnkanaal voor aanvoer zand, grind en cement per schip (zj)
- Esdoornstraat 16-18 - uitgebouwd onderpand met doorgang achterterrein en twee bovenwoningen; vm houtbewerkingsinrichting De Kivit; later locatie vleesverwerkend bedrijf in im- en export Arie Juch (ca 1930)
- Esdoornstraat 28 - toegangspoort naar bedrijfspand binnenterrein, zie ook toegang Amsterdamsestraatweg 227 (1930)
- Esmoreitdreef 2 - hulpwarmtecentrale gm 'ir. A.J. Mijnlief' vm Pegus, later NUON en nu Eneco, stadsverwarming Utrecht wijk Overvecht; vernoemd naar de architect; de aanvankelijk enkele eenheid werd al spoedig verdubbeld, beiden met schoorsteen (1968-1970)
- Europalaan 2 - een vm farmaceutische groothandel; bulkhallen, depothal, bedrijfsgebouw en kantoor, terrein doorlopend tot de Kanaalweg; Coöperatieve Apothekers Vereniging - Onderlinge Pharmaceutische Groothandel (OPG), tot 2010 Mediq; sindsdien deels tijdelijk gebruik door Vechtclub XL; wordt herbestemd (1964)
- Europalaan 97, Decimalaan 3-5 en Nieuw Amsterdamlaan - vm fabriek van installaties voor de voedingsmiddelen- en chemische industrie Holvriek, kantoor Europalaan met werkplaatsen en loods; in 1981 ombouw naar kantoor derden, werkplaats losgekoppeld verhuurd, een periode pakketdiensten Post, nu metaalindustrie; voorbeeld periode wederopbouw (1965)
- Everard Meysterlaan 1, 2 en 2A - dubbele en enkele dienstwoningen rm Rijkswaterstaat; nu horeca resp. dubbel woonhuis (1906)
- Everard Meysterlaan 3 - bedrijfspand rm; oorspronkelijk kantoor, knechtswoning en paardenstal van de Stichtse Olie- en Lijnkoekenfabriek; nog her te bestemmen (1908)
- Everard Meysterlaan 11 en Kanaalweg 91 - fabrieks- en silogebouw rm, beladings- en losinstallatie gm vm Coöperatieve Stichtse Olie- en Lijnkoekenfabriek SOL en later sojabriek Cereol; in 2007 gesloten en in 2009 een brand; nu 5 schoollokalen, gymzaal, horeca, bibliotheek, BSO, een wijkkunstencentrum, ontmoetingscentrum en kantoor; het silogebouw nog her te bestemmen (1908-1932-1978, 2017)
- Eykmanlaan 1250 bij overweg - vm seinhuis gm Blauwkapel tbv de spoorwegen (post T); bedieningsapparatuur is verwijderd; nu woning en plan voor ombouw naar horeca met terrassen (1950)
- Flieruilensteeg 3-5 - vm kuiperij van J.G. Teeuwen; bedrijfsruimte met bovenwoning (1870)
- Fort Blauwkapel en Eykmanlaan - onderstation gm Blauwkapel van ProRail, ontwerp architect Sybolt van Ravesteyn; onderdeel van wat ooit een karakteristieke reeks onderstations was (1942)
- Fortlaan 46 - scheepswerf De Klop; in 1905 in Zuilen gestarte scheepswerf voor baggerbedrijf Van Noordenne; na WOII opnieuw gestart als scheepswerf met helling voor de binnenvaart; lange houten werkplaats met pannen gedekt, Romneyloodsen uit 1948 voor de metaalwarenfabriek Reith & Zonen en een loods uit 1949 voor de Zuilense Glasindustrie; nu scheepswerf met bedrijfsloodsen firma Kuipers (1905-1946)
- Fregatstraat 87-89 - zie Cartesiusweg 127, toegang naar hallen van houthandel RET-Jongeneel; toegangspoort met twee bovenwoningen (1961)
- Galecopperbrug - dubbele tuibrug met elk zes rijstroken voor snelverkeer over het Amsterdam-Rijnkanaal, verbinding A12; periode van de wederopbouw, in twee gedeelten gerealiseerd, oude brug is in 1974 verplaatst en is nu De Meernbrug; renovatie-versterking-verbreding in 2014 (1968-1976)
- Gansstraat 130 - bedrijfspand met woonhuis gm; steenhouwerij met verkoopgedeelte en woonhuis (1937)
- Gansstraat 132 - vm kantoor en woonhuis vh depot NV Utrechtse Asphaltfabriek vh firma Stein en Takken; op het vm productieterrein werd asfalt uit teer gewonnen afkomstig van gasfabrieken; enig overgebleven gebouw van een uitgestrekt fabrieksterrein (1885)

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- Ganzenmarkt 4-10 - vm glasblazerij, slijperij en mechanische werkplaats, toonzaal en kantoor van de N.V. Fabriek en Magazijn van Wetenschappelijke Instrumenten vh J.C.Th. Marius; deel van het pand met pui ontwerp Mart van Schijndel; nu kantoor en detailhandel (va 1906, 2014)
- Gasthuismolenbrug - vaste spoorbrug over de Vecht, Lauwerecht en Lagenoord, met voetgangersdeel; aangelegd tbv het spoor op een verhoogd talud; pas gereed gekomen en opengesteld in 1952, in 1991 verbreed (1938-1952, 1991)
- Geertekerkhof 12 - werkplaats gm voor fabrikant van rijwielen en motoren F.F. Schwager - oudste firma ter stede - metaalklopperij, autoherstelinrichting, verfspuiterij tot in jaren 1970; pand met bovenwoning (1901)
- Geertekerkhof 14 - vm kunstdraaierij hout, ivoor en diverse metalen G.J. van der Plaats, later Optico fabriek en magazijn brillenglazenslijperij; werkruimte met bovenwoning (1901)
- Geertekerkhof 17-18 - vm stallingsgarage 'Geert-Garage', ook voor onderhoud, later firma F.F. Schwager agent voor Citroën; pand met bovenwoningen, achterterrein met uitgang in toenmalige Wolfaartsteeg; in 1927 het voorpand volledig herbouwd (1910-1927)
- Gerard Doustraat 4 - vm politiepost tot 1963, later GG & GD; nu woonhuis (1911)
- Gietershof - Bemuurde Weerd - *tot in de 19e eeuw stond op het terrein aan de Oosterstroom hoek het Zwarte Water de trasmolen van G.C.A. Casius, later de cementfabriek met de cementmolen van J.H. Kraamwinkel; tot in de 20e eeuw was er het terrein met werkplaats en ijzergieterij van de firma Verloop, later Utrechtsche IJzergieterij; een tweede fabriek was de Stoomzeepfabriek 't Scheprad vh H.W. Verloop & Co. met pakhuizen, later veevoeders*
- Gietijzerstraat 3-5 - vm voorberekingshal van Werkspoor tbv bruggen en apparaten, o.a. voor Wescon; opbouw en skelet van de hal is oorspronkelijk; nu deels locatie voor congressen, seminars, evenementen Central Studios; hal is in 2019 door sloop gehalveerd; herontwikkeling tot nieuw centrum voor beeldcultuur, wordt De Machinerie (1960-2021)
- Gildstraat 2 en hoek Blauwkapelseweg - bedrijfsruimte en bovenwoning; vm broodbakkerij met pakhuis met hoekwinkel (1880)
- Gildstraat 91 en 91a - poortwoning en bovenwoning met vm stalling en garagebedrijf voor o.a. huurauto's op achterterrein; vm garagepand is nu kantoor (1934)
- Gildstraat 108 - tussenpand, verbouwd in 1928 tot winkel met bakkerij in de vm achtertuin; nu studio met bovenwoning (1880-1928)
- Goedestraat 2-12 - vm autoshowroom met bovenwoning, zie bij Biltstraat 74 (1916-1927)
- Goedestraat 41-47 - vm afzonderlijke werkplaatsen met woningen, metaaldraaierij, verfspuiterij en lood- en zinkwerkerij; in 1910 begon op 45 huis- en decoratieschilder J.F. van Santen; in 1917 uitbreiding met een afdeling rijtuigschilderen en in 1931 een spuitlakinrichting; in 1950 in panden 41-43 Machinefabriek en Constructiewerkplaats J.G.P. Ruiter, jaren 1960 deels autobedrijf incl verhuur; jaren 1930 pand 47 Loodgietersbedrijf R.H. Nierkens; nu bedrijfsruimte met bovenwoningen (1885 en 1925-1950)
- Graaf Adolfstraat 26-28 - poort met bovenhuis, toegang naar vm werkplaats; nu kantoor en woonhuis (1890)
- Grenadadreef - gemeentelijk rioolgemaal, de pompen staan in de kelder (1960)
- Griftbrug - vaste brug gm over De Biltse Grift tussen de Alexander Numankade en de Poortstraat, in de brugleuning zijn masten gm opgenomen van de vm bovenleiding elektrische tram (1917)
- Groeneweg 2 en hoek Vleutenseweg - kantoorgebouw van de vm Machinefabriek 'Jaffa' (vh Louis Smulders & Co)(van 1880 tot 1998) - de fabrieksmolgebouwen tot aan het Zwarte Water zijn allen gesloopt - later Stork-Bepak; nu bedrijfsverzamelgebouw (1918)
- Groeneweg 56 hoek Laan van Nieuw Guinea - vm veegpost van de Gemeentereiniging post B en vm afdelingspost Brandweer en dienstwoning, ontwerp gemeente architect J.I. Planjer; indertijd met groot achterterrein voor stalling veegkarren en paardenstallen; later wijkgebouw GG & GD, nu praktijkruimte met appartement (1923)
- Gruttersdijk 12 en Bemuurde Weerd O.Z. 13 - vm meubelfabriek Vermeulen bv, later meubelmakerij WEHA; nu ateliers Plaatsmaker (1964, 1996)
- Gruttersdijk 21 en 21A - bedrijfspand gm; vm loonzagerij met machinewerkplaats en meubelmakerij U. Mentink; nu woonhuis (1919)
- Gruttersdijk 22 - pakhuis of stal met koetshuis en opslag; ombouw naar loonzagerij met machinewerkplaats en meubelmakerij, vanaf jaren 1920 Chemische fabriek Stenfia voor zeepoeder en na 1955 kunstmest; nu woonhuis (1878)
- Gruttersdijk 23-24 - koetshuis met bovenwoning en stal rm; later deel van Stenfia zie nr 22 en vm stal werd garage; nu atelier met bovenwoning en garage (1887)
- Gruttersdijk 25 - vm koetshuis gm; later o.a. machinale tabakskerverij G.J. Romijn; na 1955 op het achterterrein een wasserij en schoonmaakbedrijf; nu poortgebouw met bovenhuis (ca 1900)
- Gruttersdijk 56-58 - vm timmerfabriek met houtopslag, metaaldraaierij en autogarage;

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- pand met bovenwoningen en achterliggend de Gietershof (1927)
- Gruttersdijk 59-62 - bedrijfspand met bovenwoningen en toegang naar achterliggend Gietershof (1934)
- Mr. J.J.M. Hamersplantsoen 1-4 (vh Verlengde Hoogravenseweg 105 Jutphaas) - bedrijfspand met fabriekswoning; vm NV Eerste Nederlandsche Fabriek van Gereedschappen, smeedartikelen, schoppen, patjols e.d. o.a. naar de Oost-Indische markt; nu woonhuis, kantoor en restant sheddakhal (1916-1925)
- Hardebollenstraat 3 - vm garagebedrijf, nu bedrijfsruimte met bovenwoning (1931)
- Haverstraat 29 - ouder woonhuis gm; in 1921 door garagedeuren verbonden met Oudegracht 193 pand Strosteeg van drukkerij Abels (1850-1921)
- Herenbrug - vaste brug rm over de singel van 12,2 m breed incl. uitkragingen en een overspanning van 14m, gewapend met profielen; behoort tot de oudste bruggen uit gewapend beton, vervaardigd door Firma F. de Herder en N.M. Bollen uit Zwolle (1905)
- Herenstraat 24 - vm werkplaats van timmerman, metselaar en loodgieter J.C. Wiesman; later in gebruik bij zonwering 'De Spiegel'; gemoderniseerd tot kantoor- en werkruimte (1900-1915-2010)
- Herenweg 17 achterpand Weerdsingel WZ 17 - vm houthandel J.G. van Amerongen, houtloods en werkplaats uitkomend op de Herenweg; de doorgang later in nieuwer pand Herenweg; vm koetshuis met stal omgebouwd naar werkplaats nog steeds in gebruik als werkplaats voor restauratie antieke meubelen en unieke nieuwe trappen (1860-1929)
- Heuveloord 17 - vm loods gm voor cementopslag Steen- en Betonwarenfabriek Maatschappij vh Erven H. Trip, later opslagloods glashandel Spliet & De Waal en werkplaats Witteveen Warmtetechniek; lag aan een uitgestrekt terrein op De Helling met loodsen en vindplaats van fundamente van een hijskraan en een stoomtrasmolen, opstallen terrein Briljantlaan 5 in 2012 gesloopt; het pand is nu woonhuis en berging (ca 1880)
- Heuveloord 25 - watertoren De Helling gm, indertijd de derde watertoren in de stad van de Utrechtsche Waterleiding Maatschappij UWM naar een ontwerp van haar directeur ir. P.E. Rijk; restauratie in 1998, in 2015 met een verbouwing herbestemd tot werkruimte en horeca (1906, 2015)
- Heycopplein 5 - voorgebouw gm vm veilinghal voor groenten en fruit; de bouw van dit veilinggebouw ging gepaard met de aanleg van een naastliggende veilinghaven en spoorbanen; sinds 1905 was er een veiling op dit terrein, aanvoer kwam van tuinders uit de omgeving; er vestigden zich in de directe omgeving diverse bedrijven in groenten en fruit en fabrieken voor conserven en diepvriesproducten; in 1968 verhuisd naar Nieuwegein; de immens langwerpige achterliggende hal is in 2003 gedemonteerd en verkocht; het voorgebouw van de vm veiling is nu sportgebouw en kinderdagverblijf (1926-1968)
- Heycopstraat 42 vm Veilingstraat - fabriek van vm Winterzon Conserven N.V., later VITA, ca 1960 IGLO Conserven en Diepvriesbedrijven, vervolgens in 1965 fabriek voor droge soepenfabriek Royco met de periode 1972-1998 Cup-a-Soup, overname Campbell's-Fabriek, sinds 2011 Intertaste en 2018 Euroma, fabriek voor droge soepen, sauzen en maaltijdmixen voor derden; vm vrieshuis Veilingstraat 2 is tijdelijk kringloopwinkel; diverse gebouwen bedreigd door sloopplannen (1941-1953 e.v.)
- Hogelanden WZ 69 en 82 - entrees aan weerszijden van woonblok naar achterliggende bedrijfsruimte, nr 69 vm stomerij en later boedel- en verzamelhuis en verbonden met nr 82 toerit naar vm kolenpakhuis; later garageservicebedrijf en nu winkel (1935 ev)
- Homeruslaan 59 A - toegang naar Zonstraat 112 A vm openbaar badhuis i.o.v. Comité voor oprichting van volksbaden; doorgang met bovenwoning (1913, 1973)
- Hooghiemstraplein 15 - vm pakhuis en verkoopadres voor hooi en stro J.S. Hooghiemstra, later schuur en stal voor de wagens en paarden; in 2008 omgebouwd naar atelierwoningen (1872)
- Hooghiemstraplein 51-173 - vm N.V. Utrechtsche fourage- en voederkoekenfabriek gm v.h. J.S. Hooghiemstra sinds 1872; graanhandel en havermoutfabriek, olieslagerij, veekoekenfabriek; pakhuis vier jaar later met 2 lagen verhoogd; vanaf 1958 Avery-etikettenfabriek tot 1971 met uitbreiding achterzijde; sinds 1990 bedrijvent centrum (1912-1916, 1958, 1990)
- Hoogravenseweg 2 - autowerkplaats, garageloods met woning; met sloop bedreigd (1937)
- Hubert Pootstraat - hefbrug gm voor de spoorlijn over de Kruisvaart naar de vm Utrechtse veiling, fabrikant Machinefabriek F. Smulders; wordt een fietsbrug (1930, 2022)
- Hugo de Grootstraat 36-38 - vm etuifabriek fa. Danner; bedrijfsruimte met achterbouw en bovenwoningen (1860-1880-1921)
- Isotopenweg 51-53 - vm pontwachterswoningen; nu dubbel woonhuis (1955)
- Ingen Houszstraat 1 - werkplaats met bovenhuis vm "ALCO" Wielenfabriek Utrecht', o.a. luchtbandwielen voor wagens; nu woonhuis met garage (1929)
- Jaagpad Kromme Rijn to kanoverhuur - replica van sleep- of rolpaal voor scheepsjagers (zj)

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- Jacob van Ruisdaelstraat 111 - toegang naar garagebedrijf Vossegatselaan 32; bedrijfsruimte met bovenwoning (1910)
- Jacobijnenstraat 22 - vm sigarenfabriek van J.J. de Charro, in 1888 na een brand een nieuwe gevel; in 1920 verbouwd tot meubelfabriek B. Middelbeek; nu diep pand met appartementen (1860)
- Jaffastraat 6-8 hoek Van Koetsveldstraat - werkplaats met winkel, pakhuis en bovenhuizen, vm fietsen en bromfietshandelaar Vd Bilt en garage De Jong; nu appartementen (1941)
- Jagerskade - houten brugwachtershuisje rm, uitgevoerd in landelijke chaletstijl; bij in 2009 vervangen Rode Brug (ca 1890)
- Jan Pieterszoon Coenbrug - dubbele ophaalbrug gm over de Leidse Rijn, verbinding Leidsekade en Leidseweg; smeedijzeren constructie van Utrechtse Stoomgrofsmederij fa P.H. Hörmann (1897)
- Jansveld 31-33 - bergplaats en stalling van verhuisbedrijf met bovenwoningen; nu kantoor, garage en boven appartementen (1958)
- Jansveld 35-39 - garagepand met bovenwoningen; gebouwd als vervoerscentrum voor de Nationaal Express - een dochteronderneming van de Utrechtse Fruitmaatschappij, met lijndiensten voor vrachtvervoer door West Nederland; na 1939 goederen snelvervoer K. Visser vestiging Utrecht, eerst autodiensten en koerierswerk en later expeditie-onderneming "De Snelle Visser"; nu garage, werkruimte en drie bovenwoningen (1934)
- Jansveld 42 - garage met bovenwoning; vm expeditiebedrijf L.J. v.d. Bogaart lijn Utrecht-Amsterdam met tussenliggende plaatsen (1936)
- Jenalaan 12 en Princetonlaan 10 - vm stookhuizen gm voor de warmtevoorziening van Universiteitscentrum De Uithof; ondergrondse installaties met een kegelvormige afzuigkap met schoorsteen, architect Sj. Wouda; later omgebouwd tot warmtekrachtcentrale en nu buiten gebruik; beiden herbestemd voor onderwijsdoelen (1968, 2019)
- Jeremiestraat 4-6 - vm aannemer-bouwbedrijf met timmerwerkplaats; werkplaatsen op achterliggend binnenterrein en recenter uitgebreid; nu blokfluitenfabriek Aafab (1925)
- Jeremiestraat 8 - pand met bovenwoning, vm reparatiewerkplaats voor motoren en automobielen; in 1931 werkplaats modelmakerij en bergplaats; nu meubelmakerij (1911)
- Jeremiestraat 18-20-22 - bedrijfsruimten verbonden met Westerkade 32; drie panden met bovenwoningen (1925)
- Jeruzalemstraat 8-10 - vm Tapijtenfabriek J.L. Bernhardt en van ca 1850 tot 1950 de Utrechtsche Boekdrukkerij Van Hoften op 8 en op 10 de N.V. Drukkerij en Uitgeversmij P. den Boer; nu pand met appartementen (16e eeuw, ca 1980)
- Jeruzalemstraat 9 - werkplaatsen vm drukkerij en clichéfabriek Utrecht met uitbreidingen in de achterliggende steeg, later kinderwagenfabriek "Utrecht"; pand met appartementen (1875-1921, ca 1980)
- Jeruzalemstraat 14 - vm pakhuis uitgebouwd naar achteren, sinds 1963 werkplaats Aannemersbedrijf Bos & Zn met bovenwoning (1900)
- Jeruzalemstraat 16 - (met nr 14) sinds 1930 vm mineraalwater- en limonadefabriek van J. Pieneman, later Wed. J Pieneman; producent en distributeur van limonade gazeuses, grossier in andere dranken; bedrijfspand met oudere woning en uitgebouwd achterzijde gm (zj-1930)
- J.M. de Muinck Keizerbrug - brug over de Vecht, verbinding J.M. de Muinck Keizerlaan en de Fransiscusdreef; vaste brug in beton met twee aanbruggen, periode wederopbouw uitbreiding Overvecht (1969)
- J.M. de Muinck Keizerlaan - buste J.M. de Muinck Keizer, in 1917 in Zuilen gestart met de Nederlandsche Staal fabrieken vh J.M. de Muinck Keizer; afgekort als d.M.K. of in spreektaal Demka
- Johannes de Bekastraat 47 - vm bakkerij 'Voorwaarts', vele keren vergroot met panden achterterrein en vm schoorsteen; achterbouw gesloopt, nu toegangspoort en bovenwoning (1911)
- Jutfaseweg 1 - vm toonzaal met kantoor en werkplaatsen voor het vervaardigen van tandheelkundige instrumenten fa. G.J. & D. Tholen (1929-1980); later Rijnlandse Hypotheekbank - Rijnlandhuis tot 2016; nu kantoor notaris (1928)
- Jutfaseweg 2-4 - vm school voor Typografie rm, eerste vakschool in Nederland voor het drukkersvak; in 2007 omgebouwd tot appartementen (1907)
- Jutfaseweg 39-44 - vm werkplaats met bovenhuizen, in 1918 uitgebouwd met diep bedrijfspand; eerst handel en reparatie motorfietsen merk Eysink; na 1955 vm machinebreierij De Wolkam; in 2019 de werkplaats gesloopt, nu poorttoegang, bovenhuizen en 12 appartementen achterterrein (1904, 1918, 2019)
- Jutfaseweg 70-73 - vm garagepand, taxibedrijf, servicestation met bovenwoningen; plannen voor herbestemming naar appartementen (1925, 2020)
- Jutfaseweg 98 - poortwoning met achterliggend vm stallingsgarage, na 1953 vm melkstation N.V. Verenigde Melkbedrijven Jutfaseweg; achterterrein wordt vernieuwd in 2020 (1925, 2020)
- Jutfaseweg 128 - bedrijfspand, vm smederij en wagenmakerij Ipenburg, later smederij,

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- rijwielen, motoren en brandstoffen; nu appartementen (1895)
- Jutfaseweg 167-176 - steeg met fabriekshuizen vm tegelfabriek Westraven; nu woonhuizen (1904)
- Jutfaseweg 178 - bedrijfspand met appartementen gm vm tegelfabriek Westraven voorheen Gebr. Ravesteyn met tegeltableaus; later L. van den Hoorns Chemisch-Technische industrie (vertrek in 1960 als Harshaw-Van den Hoorn); uitbreiding tot 2020 garagepand, die wordt gesloopt voor nieuwe woonhuizen (1904, 1921-1981, 2022)
- Jutfaseweg 210-211 - brugwachterswoningen vm Liesboschbrug Merwedekanaal; nu dubbel woonhuis (1885)
- Jutfaseweg 214-218 - vm bedrijfspand met woonhuis; hoefmederij, stallen - later metaaldraaierij, instrumentenmakerij; nu woonhuis (1880)
- Jutfaseweg 223 - fabriekspand vm kapokfabriek Ubica (matrassen-meubelen met vm winkel aan de Minrebroedersstraat), later sauna; omgebouwd naar appartementen met aanpalend nieuwbouw (1905-2015)
- Jutfaseweg 224-228 - bedrijfspand met woonhuis; vm Stoomververij en Chemische Wasscherij Gebr. Hoeksema, later Palthe; deel oud fabriekscomplex en schoorsteen is bewaard gebleven incl glas in lood ramen, panden sterk verbouwd (1920)
- Jutfaseweg 229 - bedrijfspand met woonhuis vm wagenmakerij en later wagenmakerij en smederij M. Lakerveld; nu kantoor met woonhuis (1904)
- Jutfaseweg 230 - vm scheepswerf en machinefabriek Gebr. van Lint; bedrijfspand met loods en een Derrickkraan met gemotoriseerde lier aan de oever Vaartsche Rijn; Romneylood uit de periode wederopbouw (1900-1955)
- Kaap Hoorndreef 11 - wijkcentrale KPN tbv telefoonnetwerk wijk Overvecht (1985)
- Kanaaldijk 18 - vm locatie betonfabriek Bredero, fabriek voor B2 blokken, terrein fabriek MBI geweest en nu grondstoffenhandel; nieuwer kantoor opgebouwd uit de typische Bredero B2 blokken (1932-1968)
- Kanaalstraat 36 - vm volksbadhuis met badmeesterswoning gm, sloot als laatste badhuis in Utrecht in 1980; periode 1983-2014 moskee en nu religieuze bestemming (1915, 1980)
- Kanaalweg 23-26 - bedrijfsgebouwen en woonhuis rm keramiekkabriek Mobach; vm kleiopslagplaats en kolenoven zijn nu expositieruimte; functie ongewijzigd (1913)
- Kanaalweg 50 - depotgebouw OPG (De Onderlinge Pharmaceutische Groothandel); nu tijdelijk gebruik en gebouw wordt herbestemd (1979, 2022)
- Kanaalweg 60a - vm hulpwarmtecentrale voor de stadsverwarming Kanaleneiland met drie schoorstenen gm en voor reservebrandstof olie opslag tanks, vm Pegus, later NUON en Eneco; beschikbaar voor herontwikkeling (1955-1962)
- Kanaalweg 64 - kantoor gm en woonvilla rm Jongerius; vm brandstoffenhandel Texaco, carrosseriefabriek voor vrachtwagens, motorenfabriek en garage Jongerius; in 1950 enkele jaren assemblagehal voor Morris auto's van Molenaar's Automobielfabriek N.V.; tot 2011 magazijnen Defensie kazerne Den Oudsten; de woonvilla is in 2012 in oude luister gerestaureerd, het kantoor in 2017-2018; de fabriekslloodsen zijn allen in 2018 gesloopt, stalen kolommen komen in de aanpalende woonwijk als lantaarnpalen terug (1920, 2012-2018)
- Kanaalweg 80 en 81-82 - twee dubbele vm dienstwoningen rm voor het Merwedekanaal sluizen en bruggen; nu dubbele woonhuizen (1900)
- Kanaalweg 88 en Leidseweg 91 en 92 - vm dienstwoningen rm Muntbrug Merwedekanaal en Leidse Rijnbrug; nu drie woonhuizen (1885)
- Kanaalweg bij 89 - vm schutsluis rm Leidse Rijn, nodig voor het toen nieuwe Merwedekanaal en na de komst van het Amsterdam-Rijnkanaal buiten werking (1887, 1954)
- Kanaalweg 89 - dienstwoning rm tbv Leidse Rijnbrug en sluis Leidse Rijn (1900)
- Kanaalweg bij 90 - vm schutsluis met brug rm omleidingskanaal Vleutense Wetering (1885)
- Kanaalweg 90 - sluiswachterswoning rm; nu woonhuis (1914-1915)
- Kanaalweg 91 - zie Everard Meysterlaan 11 vm Coöperatieve Stichtse Olie- en Lijnkoekenfabriek SOL (1906, 2017)
- Kanaalweg t.o. 91 - vm elevator gm van Central Soya (Cereol); mechanische scheepslosinstallatie, onderdeel van het fabriekscomplex van de vm Cereolfabriek; in 2020 door Rijkswaterstaat verkocht voor herontwikkeling naar nieuwe functie (1978, 2020 ev)
- Kapelstraat 2-6 bij Biltstraat 46 - drie pakhuizen grenzend aan een vm werkplaats; nu panden met appartementen (1923)
- Kapelstraat 47 - vm werkplaats motor- en autoherstelbedrijf J. van Overhagen; nu werkplaats ArijJansen en vm entree naar garage Obrechtstraat met bovenwoning (1949)
- Kapelstraat 80 - werkplaats beneden en achtertuin met achteruitgang aan de Staalstraat en bovenhuis; van 1951 tot 1974 Stiho (Stichtse Houthandel); nu berggruimte met bovenwoning (1875-1952)
- Kapelstraat 103 hoek Gildstraat - vm kerk 'De Oude Tabaksdoo's', in 1918 verbouwd tot fabriek voor puddingen etc., 1930 handelshuis in rijwielen en automobielen en nog taxicentrale;

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- na 1935 fabriek van de Nederlandsche Radiateurenfabriek; nu gevels behouden tbv een binnentuin (1907-1918)
- Kapelweg 10 - vm bedrijfsgebouw met latere uitbreiding, nu praktijk- en kantoorgebouw (zj-1970)
- Keizersgracht en Zwarte Water - verschillende karakteristieke handbediende stuwen in de Oosterstroom; twee van ijzer en een van hout (ca 1910)
- Keizersgracht 9-14 - bedrijf- en bergplaatsen onder (diep uitgebouwd) met bovenwoningen, vm achteringangen in de Flieruilensteeg (1934-1936)
- Keizerstraat 1 bij Nobelstraat 6 - bakkerij met graanzolders gm, schoorsteen is gesloopt; vm bakker Van Gendt, vierde generatie hofleverancier in 1959; winkel op de Nobelstraat vernieuwd in 1959 (1892)
- Keizerstraat 5-15 - pand gm vm smederij Lemcke, later drukkerij U.T.A. en Storm; diepe werkplaats en pakhuis met verdiepingen; nu wooneenheden (1825)
- Keizerstraat 16 en entree op Drift 15 - pand met hoge gemetselde schoorsteen gm uit 1913 tbv smeltoven vm edelsmederij Brom, vooral bekend in het maken van edel- en siersmeedkunst voor de rooms-katholieke kerk, sluiting in 1961; nu woonbestemming (1897)
- Keizerstraat 27 - pand met bovenwoning, o.a. vm strijkinrichting, later met nr 29 rijwielinrichting en na 1953 pakhuis voor papier; nu woonhuis (1800)
- Keizerstraat 29 - garage en bovenzaal; vm garagehouder W.P.A. van Oostrum en een feestzaal boven, later in 1953 pakhuis voor papier; nu bedrijfsruimte beneden en appartementen boven (1923-1953)
- Kerkstraat 7 - bedrijfsruimte, woonhuis en bovenwoning gm vm vlakdrukerij, later grossier in rijwielen, na 1931 met etalage; nu appartementen (1881)
- Kerkstraat 19-21 - bedrijfspand met poort en bovenwoningen gm; vm distributiecentrum van Verkade - Koek en Beschuit incl. garage; nu kantoor incl bedrijfspand achterterrein, bovenwoningen en op het achterterrein een garagebedrijf (1932)
- Kerkstraat 33-35 - pand met vm wagenloods en later bedrijfsloods achter tbv vm galvaniseerinrichting Gelria; nu woonhuis met berging (1870, 1937)
- Kernkade 18 en Neutronweg - vm lasstavenfabriek van Philips "De Lasstaaf", kantoor, fabricagehallen, lasschool, laboratorium, expeditiecentrum; nu kantoor met bedrijfshallen (1958-1964)
- Keukenstraat 2-10 (kantoor Nieuwegracht 68) - garage en koetshuis met bergruimte vm stalhouderij en taxibedrijf Schoonhoven-Buytendijk; groeide van stalhouderij met koetsen tot taxibedrijf en speciaal vervoer en had tot ca 1980 diverse (in de periode stadsvernieuwing gesloopte) panden van de Keukenstraat tot de Schalkwijkstraat; nu garage met appartementen boven (1957, 1986)
- Keulse Vaart - *stadsmuren verloren rond 1830 hun functie: scheepvaart om de stad werd mogelijk, vervolgens aanleg van een scheepvaartverbinding langs de Weerdsingel Westzijde met kade en kraanfaciliteiten aan de Nieuwekade en de Catharijnesingel aansluitend op de Vaartsche Rijn. Aan de Nieuwekade kwam op de plek van het gesloopte bolwerk Morgenster recht tegenover Van Rijn's mosterdfabriek een stalen laad- en loskraan. Zij verving de oude stadskraan en waag bij het stadhuis (1824-1968)*
- Keulsekade 24-33 - 10 sluiswachterswoningen rm in een rij iov Rijkswaterstaat voor het toen nieuwe Merwedekanaal met sluis (1887-1905)
- Keulsekade 34 - schotbalkenloodsen rm Muntsluis Merwedekanaal (1938)
- Keulsekade 116 - bedrijfspand met bovenwoningen, vm autospuitinrichting Ko Vermey; nu bergplaats met bovenwoningen (ca 1960)
- Keulsekade 143 (was Merwedekanaal 33) - gebouwen met woonhuis gm van de vm N.V. Metaaldraadlampenfabriek 'Holland', fabriek van gloeilampen en de eerste radiolampen; fabriekspand sinds 1929 koffiefabriek Douwe Egberts (1914 ev)
- Keulsekade 144 (was Merwedekanaal 34) - gebouwen gm van vm 'De Utrechtse Walswerken' erven A.E. Hamburger, een vm zinkpletterij met eigen energiecentrale in 1924; sinds 1955 deel van Douwe Egberts (1913-1924)
- Keulsekade 143 en Vleutensevaart 35 - fabriekslocatie Douwe Egberts; start koffie branderij en distributie in ouder herbested gebouwen, na 1950 nieuwbouw van silotoren en expeditie in de periode wederopbouw; branderij en verpakkerij in 1976; een vernieuwde schoorsteen 60 m in 2020; nu koffiefabriek (1929, 1955, 1976 ev)
- Keulsekade 180-189 - elektriciteitscentrale gm Centrale Merwedekanaal PEGUS I; aan de Industriehaven en Merwedekanaal; uitgebreid met bouwfases in 1923-1925, 1935-1939, 1977, 1983-1987 en in bedrijf met latere STEG eenheden; origineel zijn middendeel van de machinezaal met bovenkraan, verbindinggebouw en schakelhuis; in 1955 met een tunnelverbinding onder het Amsterdam-Rijnkanaal verbonden met centrale Atoomweg 6-9; later NUON nu Eneco; de drie schoorstenen op het ketelhuis zijn in 2013 verwijderd; de centrale komt op termijn beschikbaar voor herbesteding (1923-1987)
- Keulsekade 189 - hoofdkantoor en enkele werkplaatsen vm PEGUS, gebouwen tot de Nijverheidsweg; nu bedrijvencentrum (1953)

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- Kleine Singel 17-21 - garagepand met bovenkantoor en woningen; locatie was in 1927 wagenmakerij firma C. Hazeleger en C., tien jaar later 'automobiel- en rijtuigsmederij'; nieuwbouw als vm verenfabriek en plaatwerkerij Hazeleger; nu servicegarage met bovenwoningen (1927-1957)
- Koekoeksplein 4-4A - vm Volksbadhuis opgericht door de afdeling Utrecht van de "Oranjabond van Orde" met opening onder beheer van de Vereniging voor volksbaden te Utrecht, architect P.J. Houtzagers en na aandelenuitgifte gebouwd; een zogenaamde filantropisch-hygiënische inrichting, voor mannen en vrouwen een apart deel en een aparte ingang, na 1947 (gemeentelijke) Stichting voor Badhuizen; nu bedrijfsruimte beneden en woning boven (1904, 1972)
- Koekoekstraat 35 - bedrijfslocatie vm J.N. Parree metaalwarenfabriek voor uniformknopen en ornamenten, toen galvaniseerbedrijf Vemeta en later autobedrijf Dingemans; naast- en achterliggende bedrijfshal in 2015 gesloopt; nu woonhuis met poorttoegang (1903)
- Koekoekstraat 38 - woonhuis met toegangspoort naar vm handel in veevoeder en later brandstoffenhandel, vervolgens filiaal van Verkade en jaren 1930 garage en taxibedrijf Citax en na 1958 werkplaats scooters, bromfietsen, motoren en Fiat; nu woonhuis met bergplaats (1885-1910)
- Koningin Wilhelminalaan 2 - vm Gemeentelijke Sociale Werkplaats, later deel farmaceutische groothandel Mediq tot 2010; nu tijdelijk gebruik, o.a. Fietspunt; wordt in plannen stadswijk Merwede herbestemd (1964, 2022)
- Koningsweg 1 - vm spoorwachterswoning gm Oosterspoor post nr 52a, realisatie door de HIJSM; het interieur is nog grotendeels origineel; nu woonhuis met nieuwere aanbouw (1884, 2019)
- Koningsweg 2 - fabrieksgebouwen en garages vm Jansen en Sutorius gieterij en machinefabriek, werd N.V. Machinefabriek vh Jansen en Sutorius, diverse keren uitgebreid; na 1970 Stork Vultechniek NV; nu garagebedrijven, kantoor en cursuscentrum en deels tijdelijke functie; wordt door ontwikkelingen bedreigd (1913-1977)
- Koningsweg 19-21 - bedrijfspand achterterrein, vm locatie van de "Bunniksche Broodbakkerij" van gebroeders Maasdijk en tot ca. 1970 Bakkerij J.G. de Korte; nu opslagplaats (1920 ev)
- Koningsweg 108 - wasserij met waslokaal, strijkkamer, ketelhuis, wagenhuis, kantoor en directeurswoning vm 'Stoom wasch- en strijkinrichting W. Spierenburg' sinds 1870 op deze locatie, later genoemd stoomwasserij Aurora; ook nog schoorsteenvoet met enkele meters schoorsteen gm; de laatste 'antieke' wasserij in Utrecht is in 2013 omgebouwd naar studentenhuysvesting (1870-1903-2013)
- Kovelaarstraat 3-7 - vm smederij met magazijn van H.J.Th. (Theo) Baars en bovenhuis, uitgebreid in de jaren 1950 naar staalconstructiebedrijf; bedrijfspand met loods, kantoor en bovenwoning (1923-1934)
- Kraanstraat 6 - vm pakhuis, o.a. een periode ladderfabriek en fijnhouthandel; nu woonpand (1840)
- Kraanstraat 8 - vm pakhuis, sinds 1928 N.V. Houtindustrie vh Jean Wienesse en Co.: Ladderfabriek Wienesse adressen Bemuurde Weerd OZ16 en Kraanstraat 6-8-10; nu woonpand (1860)
- Kraanstraat 10 - vm bedrijfsruimte, o.a. een periode ladderfabriek en fijnhouthandel; nu woonpand (1865)
- Krugerstraat 13 - garagepand met dubbel bovenhuis; periode motorenrevisiebedrijf J.J. Eras; nu kinderopvang en bovenwoningen (1922)
- Kruisvaart - verbinding tussen Vaartse en Leidse Rijn nu van de Vondellaan naar de Rabostraat (1664)
- Laan van Chartreuse 162 - wijktelefooncentrale; periode wederopbouw (ca 1950)
- Laan van Minsweerd - BANS-buurt, plan van 168 woningen in tuindorp stijl van de Bond Ambtenaren Nederlandse Spoorwegen B.A.N.S.; Laan van Minsweerd en de zijstraten Govert Flinkstraat, Pieter de Hoogstraat, Van der Helstraat, Frans Halsstraat (1920)
- Lago Noord 60 - bedrijfspand met achterschuren; nu garage en werkplaats met bovenwoning (1925)
- Lange Hagelstraat 33-35 - gemeentelijk wijkrioolgemaall, de pompen staan in de kelder (1957-1958)
- Lange Jufferstraat 10 en Keizerstraat 15 achter - monumentaal pand rm; periode boekbinderij, brocheerinrichting, linieerderij en kantoorboekenfabriek firma wed. G. le Gué en Zn, verbouwingen vanaf 1905 handelsdrukkerij van het Utrechts Nieuwsblad met vergrotingen naar de Keizerstraat; nu bedrijfsruimte beneden en achter en bovenwoning (15e eeuw-1925)
- Lange Jufferstraat 22 - vm garage en rijwielhandel van Delfgaauw met showroom en 3 bovenwoningen; nu opslagruimte met appartementen (1924)
- Lange Koestraat 16 achter Vredenburg 28 - vm pakhuis, sinds circa 1900 deel van het Haagsche Koffiehuys Vredenburg 28, zaal met biljards, lange periode Chinees restaurant; nu horeca en appartementen boven (1850)
- Lange Lauwerstraat 38 en 40 - smederij en constructiewerkplaats met bovenhuis; periode fabriek voor carbidlampen Mij Luna, later fa. A. van Ham en Zn en na 1950 verfspuitinrichting

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- B. Jongerius; nu bergplaatsen met bovenwoningen (1896 resp <1850)
- Lange Lauwerstraat 42 - vm stal en pakhuis; nu bergplaats met appartementen boven (<1800 ev)
- Lange Lauwerstraat 44 - bedrijfsgebouw met zolder, nu bergplaats (ca 1900)
- Lange Lauwerstraat 46 - bedrijfsgebouw met zolder, nu bergplaats (ca 1920)
- Lange Lauwerstraat 48 en 50 - pakhuis en stalhouderij voor verhuizing en sleperij van J. van Ewijk tot 1906; daarna stallen en wagens voor goederenvervoer en sleperij Balzarelli jr. tot circa 1930; nu appartementen (1850)
- Lange Nieuwstraat 10, 12 en 14 - drie panden, ca 1930 tot 1980 garagebedrijf met bovenwoningen; vm Raasveld Auto- en Motorhuis Utrecht (RAMU) met achterterrein; nu woonhuizen met beneden kantoren of poorttoegang (1900 en <1850)
- Lange Nieuwstraat 34 hoek Catharijnesteeg - de Kleine Vleeshal rm; nu kantoor (15e eeuw)
- Lange Nieuwstraat 71 en Kromme Elleboogsteeg - vm smederij en timmermanswerkplaats bij Korte Smeestraat 19-23; periode in de jaren 1920 elementen- en batterijenfabriek, later een opslagplaats; nu woonhuis (1913-1988)
- Lange Nieuwstraat 77, 81 en 83 - monumentale panden 81 en 83 rm, van 1946 tot ca 1980 garagebedrijf Hartog met toegangen naar de werkplaats achter en benzinepomp op straat; nu poorttoegang naar kinderspeelplaats met bovenwoning, woonhuis en kantoor met bovenwoning (<1800, 1946, 1982)
- Lange Nieuwstraat 106 - gietijzeren kassen van de Oude Hortus tot 1990 gebruikt voor universitair onderzoek en onderwijs, stookhuis met 25 m hoge schoorsteen uit 1930; recent gerestaureerd (1906-1908)
- Lange Rozendaal 17 - werkplaats bestaande uit twee evenwijdige hallen vm remise R.K. Begrafenis Vereniging; nu sierkunst smederij en garagebedrijf (1913)
- Lange Smeestraat 17 - bedrijfsruimte met bovenwoning; vm rijtuig- en wagenmakerij, smederij en draaijerij Th. J. De Bruijn; later winkelpand en na 1950 kantoor; nu drukkerij met bovenwoning (1870)
- Lauwerecht 10-12 - houtloods rm vm firma R.J. Koker aan de Vecht; buitengewoon goed bewaard gebleven loods voor het drogen en opslaan van hout; nu atelierruimte (1775)
- Lauwerecht 22 - vm bakkerij De Raad met winkel; achterliggende bakkerijen gesloopt (1750)
- Lauwerecht 24-26 - vm zagerij gm R.J. Koker aan de Vecht; vroeger zaagwerk met de hand, mechanisatie tot 1915 door een gasmotor, daarna elektriciteit; goed bewaard gebleven en voor Nederland unieke oude zaagloods; nu zeefdrukkerij (1750)
- Lauwerecht 38 - vm fabrieksgebouw metaalsmelterij en kopergietij G. Prijs - later in gebruik bij B.U.B. uit dezelfde straat resp. kolenhandel Van Dam, laatste bedrijf was tot 1978 houthandel Koker uit de straat; nu woonpand (1875)
- Lauwerecht 40-50 - terrein en loods (<1919) van de N.V. Belang van Utrechtsche Brandstoffen handelaren (B.U.B.), losplaats aan de Vecht, met in 1927 het pand Lauwerecht 40-50; daarna brandstoffenhandel cq. kolenhandel van Dam & Zonen, later ook Trading haardolie; pand met kantoor, garage, doorgang, vier bovenwoningen en achterterrein (<1919-1927)
- Lauwerecht 58 t/m 66 + Schepenmakersteeg - vm locatie scheepsmakerij Litsenburg; na 1882 koper- en metaalgietijerij met stoomaandrijving N.V. Nederlandsche Fabriek van Koper en Metaalwerken Rencker en Zonen, o.a. levering van brandspuiten en brandweerladders, pompmateriaal, aanleg gas- en waterleidingen etc. tot 1932; panden Lauwerecht werkplaatsen beneden en bedrijfsloodsen tot aan de Vecht, kantoor op Lauwerecht 52; omgebouwd naar appartementen (1882-1932, ca 1985)
- Lauwerecht 68 en Klompensteeg - werkplaats met bovenhuis en achterpanden; vm fabriek voor biljards De Prins van K.H. Kuitenbrouwer, later houtbewerking en klompenmakerij; nu woonhuizen (1910)
- Lauwerecht 120 - vm pijpenbakkerij, vervolgens smederij J. Stoop en Zonen, kopergietijerij; daarna machinale meubelmakerij Van Kleef (1930- ca 1965) en tot slot smederij N.W. vd Vlist & Zn, nu bedrijfspand met bovenwoning (1880)
- Lauwerecht 125 en 127 met idem toegang Verenigingsstraat - werkplaatsen met bovenhuizen; vm Biljardfabriek De Prins van K.H. Kuitenbrouwer, na 1932 ander gebruik; nu kantoor of bergruimte met bovenwoningen (1920)
- Lauwerhof 29 - eerste watertoren rm van Utrecht met het zgn Intze uitkragende vat, hoogte 40 meter, gebouwd naar plannen van P.E. Rijk en L.C. Dumont als 'chateau d' eau' in neorenaissance stijl met kantelen met een vat van 1.500 m³ van de firma Neumann uit Aken; locatie was de tuin van het kantoor incl. woning van de directeur van de Utrechtsche Waterleiding-Maatschappij (UWM) op de Predikherenkerkhof, dienstwoningen aan de voet; tussen 1983 en 2011 Waterleidingmuseum; Vitens heeft de watertoren in 2016 verkocht; plannen voor herontwikkeling tot woningen en kantoor (1896)
- Leidsche Rijnbrug - ophaalbrug rm over de Leidse Rijn in de Kanaalweg, restaureerd in 2015 (1888)
- Leidsekade to 118 - brugwachtershuisje bij de Abel Tasmanbrug (1890)

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- Leidseveer - Leidseveertunnel, het spoor ten westen en noorden van de stad op taluds, de eerste ongelijkvoerse kruisingen in 1903; de tunnel is diverse malen verlengd (1938-1939)
- Leidseweg 29-31 - vm fabrieksterrein import oliën Verheul, in 1927 bouwplan zes pakhuisen met winkelruimtes en bovenwoningen gm incl. doorgang naar groot vm garagepand, indertijd postautogarage en later Rijks Automobiel Centrale; nu winkelpanden met bovenhuizen en poorttoegang (1927)
- Leidseweg 41-42 - vm kolenhandel fa. C. Bosman & Co met loodsen op het achterterrein (nr 41-44); pand met woningen en berging, 42 bis in 1931 garage met bovenwoning (<1900-1931)
- Leidseweg 59 - vm brandstoffenhandel Ant.T. van Vloten & Zonen (nr 59-62); bergplaats met bovenwoning en ruim achterterrein, vm artikelenlijst in de doorgang als gevelreclame geschilderd (ca 1900)
- Leidseweg 76-77 - vm rijwielherstelplaats met winkel, kantoor en achter werkplaats; pand met bovenwoning en doorgang (1903)
- Leidseweg 90 hoek Muntstraat - vm muntfabriek met kantoor rm; vm Rijksmunt met kantoren aan de voorzijde, de productieruimtes aan de achterzijde doorlopend tot de Steijnstraat, ontsloten via lange gangen, een ontwerp van Rijksbouwmeester C.H. Peters op terrein van een vm suikerfabriek; kantoren en deel fabriek renovatie in 2007, toen Geldmuseum en sinds 2014 gebruik voor evenementen; de Rijksmunt is in 2019 verhuisd, werkplaatsen en overig wordt omgebouwd naar nieuwe functie (1911)
- Leidseweg 91 en 92 en Kanaalweg 88 - dienstwoningen rm Muntbrug Merwedekanaal en Leidse Rijnbrug (1885)
- Leidseweg 93 - telefooncentrale P.T.T. stad West, toenmalige Rijksstraatweg gemeente Oudenrijn (1953)
- Leidseweg 97 tot Strawinskylaan - poortgebouw gm met kantoor en boven wonen, achterliggend bedrijfsterrein met oudere loodsen; was toegang naar vm 'Bouwmaterialenhandel - Betonwarenfabriek P.W. Waltmann te Oudenrijn'; nu doorgang met woonhuis en kantoor (1900)
- Leidseweg 125 - vm fabrieksgebouw gm, opgericht voor Capsulefabriek Smulders en Koch, in 1923 Metaalwarenfabriek De Zon, 1933 Utrechtse Metaalwarenfabriek Oudenrijn U.M.O, in 1938 Utrechtsche Electro Maatschappij U.T.E.M. bedrijf voor staal massaproducten, tot slot locatie van Omnytec; in 2006 omgebouwd naar woonbestemming (ca 1900-2006)
- Lessepsbuurt - De Lessepsstraat eo - woonbuurt rm, in 1913 gesticht voor lager personeel van de fabriek Werkspoor door de woningbouwvereniging 'Zuilen'; eerste 361 woningen met 7 hoekwinkels gebouwd tussen 1913 en 1917 rond De Lessepsstraat-Swammerdamstraat ('De Oude Bouw'); ontwerp vanuit de 'tuinstadgedachte', later uitgebreid met nog twee woningbouwprojecten (1913-1917)
- Lichtegaard 9 - werkplaats met kelders en bovenwoning; vm koffiebranderij, opslag koffie, thee en chicorei fa. C.M. Castelein; na 1910 veilinghuis openbare verkopen J. Beijers; nu reparatiewerkplaats museum Speelklok (1900, 2009)
- Loeff Berchmakerstraat 7 - pand met bovenwoning; later verbouwd tot smederij Peeterman; nu woonbestemming (1920-1934)
- Loeff Berchmakerstraat 11-13 - woonhuis met werkplaats; periode smederij van wagenmaker C.J. Lington; nu woonbestemming (ca 1913)
- Loeff Berchmakerstraat 19 en hoek Pauwstraat - vm pakhuis of bergplaats, periode rijtuig- en wagenmaker C.J. Lington; nu woonhuis (1800)
- Loevenhoutsedijk 132 - vm badhuis met beheerderswoning Anthonieplein; nu resteert uitsluitend het woonhuis (1948)
- Lombokstraat 1-3 - pakhuisen met bovenwoningen vm verffabriek; nu werkplaats, kantoor en bovenhuizen (1928)
- Lombokstraat 29 - vm bedrijfsruimte; pand met bovenwoning (ca 1900)
- Makassarstraat 15 - poorttoegang en bedrijfsgebouw achterterrein; nu boekbinderij (1928)
- Maliebaan 71 - vm garage met bedrijfshal; vm Eerste Utrechtsche Wielrijschool Goettsch, fietsfabriek en herstellwerkplaats en later automobielen; na ca 1930 N.V. Grund & Co garagebedrijf Renault, Rolls-Royce met aangebouwde showroom; in WO II belangrijke verzetslocatie; nu kantoor (1897, 1990)
- Maliebaan 80a - poorttoegang naar bedrijfsgebouw; vm IMVA N.V. importeur van automaterialen; periode kinderdagverblijf, nu na renovatie in 2019 een kantoor (ca 1955, 2019)
- Maliebaanstation, Johan van Oldenbarneveltlaan - vm eerste hulpwarmtecentrale Pegus stadsverwarming voor het oostelijk deel van de stad; schoorstenen gesloopt en nu deel van het spoorwegmuseum met bord Van Gend en Loos (1948)
- Maliebaanstation 16 - spoorwegstation Hollandse IJzeren Spoorweg Maatschappij HIJSM rm; het is in 1939 al gesloten en sinds jaren het spoorwegmuseum; op het museumterrein o.a.: seinpalen, watertoren, seinhuis, kolenbunker, perronkappen, draaischijf, materieelloodsen en in 2015 herbouwd woonhuis van de stationschef uit Bilthoven etc. (1874 ev)
- Mariaplaats 13 - locatie vm boterhal, in 1926 nieuwbouw van de Handelsbeurs; nu bowling- en amusementshal (1926)

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- Mariastraat achter 3 vh Wijdepoort - vm pakhuis van de boterhal Mariaplaats; nu appartementen (ca 1800)
- Marnixbrug - een vaste betonnen liggerbrug, verbinding Marnixlaan en Einsteindreef, met openbare schuilkelder; in de periode wederopbouw tbv de nieuwe wijk Overvecht; eerste vaste brug over de Vecht met tot gevolg stremming hoger scheepvaartverkeer; met tegelwerk kunst 'Sisters in Paradise' van Berkman en Janssens uit 2003 (1967)
- Masegast 6-8 - vm manufacturenatelier Vroom & Dreesman - deel van het oude warenhuispand op Stadhuisbrug 3-5 en later l van in 2020 vertrokken bibliotheek en boekhandel; beschikbaar voor herbestemming (1930)
- Menno van Coehoornstraat 40 - gebouw gm vm gemeentelijk radiodistributiebedrijf Utrecht; de grote antennes aan de voorzijde van het gebouw zijn verwijderd; periode buurtcentrum en gekraakt, in 2015 door de gemeente verkocht en omgebouwd naar woonhuis (1931, 2016)
- Merelstraat 2 (4 en 6) - bedrijfspand met bovenhuizen vm Emailleer- en Vernikkelfabriek firma N. Ruissenaars en J. van der Veen; in 1919 uitbreiding met 4 woningen; nu woonbestemming (1916)
- Merwedekanaal kruising Leidse Rijn - kanaal ensemble rm; de kruising van het in 1882-1892 gegraven Merwedekanaal en de Leidsche Rijn in 1885-86 en het 1904-06 gerealiseerd waterstaatkundige complex tussen de Paul Krugerbrug en de Spinozabrug, met bijbehorende dienstwoningen voor de brug- en sluiswachters en andere bouwwerken langs Keulsekade, Kanaalweg en Leidseweg; restant van een belangrijke levensader voor stad en provincie (1882-1906)
- Mississippidreef 81-83 - laboratoriumgebouw met kantoor (1973)
- Monseigneur van de Weteringstraat 5-7 - vm aardappelen- en brandstoffenhandel Van Voorthuizen; winkelpand met vm open toegangspoort naar de nog bestaande achterbouw (1920)
- Monseigneur van de Weteringstraat 24bis - werkplaats, na 1931 motorenrevisiebedrijf Arnold Eras, bedrijfsruimte met bovenwoning en uitbouw achter (1880-1938)
- Monseigneur van de Weteringstraat 69-71 - bedrijfsgebouw met kantoor; vm wijnhandel August Baijer; na 1940 uitbreiding werkplaats voor o.a. metaalhandel en groothandelskantoor Brunen en Wolffenbuttelt, later Garage Stoutjesdijk; in 1985 nieuwe voorgevel en nu kantoor met appartementen (1918, 1940-1985)
- Monseigneur van de Weteringstraat 73-75 - bedrijfsruimte met bovenwoningen N.V. Ark's Beschuit- en Koekfabriek Heerde depot Utrecht - agent J.W. Wittenberg; nu bergplaats met bovenwoning (1875)
- Monseigneur van de Weteringstraat 130-132 en Biltstraat 449 - werkplaats, magazijnen, kantoor en bezoekadres vm Laméris Instrumenten N.V., fabriek en handel in o.a. chirurgische instrumenten; pakhuis nu omgebouwd naar appartementen (1925)
- Molenpark 1-12 - houtzaagmolencomplex De Ster rm, een vrijwel compleet bewaard houtzaagmolenerf van fa. de Wit met achtkantige stellingmolen uit 1721, molenaarswoning, knechtenwoning, houtloodsen, sleepelling en balkenhaven; in 1911 zaagmolen buiten gebruik, houthandel tot in de jaren 1980 in bedrijf; geheel in 1999 gerestaureerd, nu kinderdagverblijf, molen in functie en locatie voor kleinschalige evenementen (1721-1739, 1999)
- Molenstraat 8 - vm koetshuis met stallen, omgebouwd voor verhuisbedrijf, sinds 1922 met gemotoriseerde vrachtwagens; na 1947 visconserven- en limonadefabriek; nu appartementen (1886-1915-1982)
- Moreelsepark 1 - administratiegebouw rm van de vm Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen MESS - Staatsspoorwegen, het eerste en oudste gebouw; nu kantoor spoorgerelateerde bedrijven (1871)
- Moreelsepark 2 - administratiegebouw rm van de vm Staatsspoorwegen, het tweede gebouw en nu van ProRail, gebouw 'Tulpenburgh' met luchtbrug en tunnel naar gebouw 1; boven de hoofdingang bevinden zich portretten van de uitvinders van de stoommachine en de locomotief; nu kantoor ProRail (1895)
- Moreelsepark 3 - administratiegebouw rm, het derde gebouw voor de gefusserde spoorbedrijven; gerealiseerd naar aanleiding van de fusie van de Mij. tot Exploitatie van Staatsspoorwegen en de Hollandse Spoorwegmaatschappij in 1917, ontwerp van spoorwegingenieur G.W. van Heukelom; met tunnel naar gebouw 2; in de trappentoren boven een eigen watertoren; met eerst bijnaam en nu officiële naam De Inktpot en kantoor ProRail (1921)
- Mr. J.J.M. Hamersplantsoen 1-4 (vh Verlengde Hoogravenseweg 105 Jutphaas) - bedrijfspand met fabriekswoning; vm NV Eerste Nederlandsche Fabriek van Gereedschappen, smeedartikelen, schoppen, patjols e.d. o.a. naar de Oost-Indische markt; nu woonhuis, kantoor en restant sheddakhal (1916-1925)
- Mulderstraat 41 - vm bedrijfsruimte met bovenwoning; Garage Tivoli, huur auto's met of zonder chauffeur, later garagepand C.A. van Rees; nu woonhuis (1880)
- Mulderstraat 51- werkplaats en bovenhuis; vm tandtechnisch laboratorium H. Hopman, later vm kozijnenfabriek Greep & Zonen b.v.; werkplaats nr. 53 in 2013 gesloopt; nu appartementen (1936-2012)

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- Muntbrug - draaibrug rm over het Merwedekanaal, verbinding in de Leidseweg; fabricage door vm IJzergieterij 'De Prins van Oranje 's Hage' (1887)
- Muntkade 8-9 - vm remise, paardenstal en woonhuis voor expeditie P. Verlinden, later taxibedrijf; na 1945 het 'Dekklendenhuis' voor oliepakken, handschoenen, dekkleden, grondzeilen, schoenen etc; in 1953 met extra verdieping ook voor tenten en andere kampeerspullen, na 1962 n.v. Emaïlle Groothandel vh H.J. van Elferen en begin jaren 1970 Afbouwbedrijf Van Wijk en Archinorm interieurprojecten; omgebouwd naar appartementen (1913-1953, 2012)
- Muntkade 10 en 11 - bedrijfspand; vm expeditiebedrijf H. en P. Bouman; stalling, berg- of pakhuis met bovenwoning (1912)
- Muntsluis - oude sluis rm en nieuwe sluis rm Merwedekanaal met bruggen, de oude sluis met dubbele ophaalbrug rm en de nieuwe sluis met een dubbele basculebrug rm, de Muntsluisbrug; de sluis van 1904 is de eerste sluis uitgevoerd in beton en aangelegd ivm verbreding van het kanaal en een toename van scheepvaartverkeer (1885 en 1904)
- Nachtegaalstraat 49-51 en Parkstraat 37 - bedrijfspand; vm rijtuig en wagenmaker A. Buitenweg, later stalhouderij A.L. Sparenburg; in de jaren 1930 ombouw naar automobielherstelinrichting Garage Honders, later bekend van het merk Opel en tot 1979 met benzinepomp; winkelpand met werkplaats en bedrijfsruimte in de Parkstraat (1898 ev)
- Nachtegaalstraat 53-55 en Parkstraat 27- Maliebaan 16 - pand met showroom, kantoor, diepe werkplaats cq. garage en bovenhuizen; vm garagebedrijf Nefkens merk Peugeot met benzinepomp aan de straat; nu twee diepe winkelpanden met appartementen boven en aparte overdekte garage (1960, 1976)
- Neckardreef 40 (vm Sint-Anthoniedijk Maartensdijk) - watertoren rm, reservoir en draagconstructie in beton uitgevoerd, ontwerp J.L. Pateer in Amsterdamse School-stijl; iov St Drinkwaterleiding Noord-West Utrecht vanuit Maartensdijk voor haar woonwijken bij de stad, sinds 1954 deel van de stad Utrecht; Vitens verkoopt de watertoren in 2017, beschikbaar voor herontwikkeling (1935)
- Neerlandiakade (vh Verlengde Hoogravenseweg 65) - fabrieksgebouw met schoorsteen vm N.V. Chemische Fabriek v/h Dr. F.C. Stoop te Jutphaas voor o.a. fosfaat kunstmest; na 1932 N.V. Draadindustrie Neerlandia, draadnagels, gaas, prikkeldraad etc.; na 1973 lompen- en vervolgens metalenhandel Prozee; terrein is herontwikkeld met behoud enkele gevels en herplaatste schoorsteen; nu woonhuizen en appartementen in stijl oude fabriek met horeca (1915-1937-2016)
- Neude 11-12 - vm hoofdpostkantoor rm - Rijks Post-, Telegraaf- en Telefoonkantoor, Ontvangkantoor der directe belastingen; ontwerp van architect J. Crouwel jr.; in de loop der jaren voor meer dan 90% van kelder tot verdiepingen als telefooncentrale in gebruik geweest en grotendeels overbodig voor die functie in oktober 2011; met plan uit 2013 nu bibliotheek, horeca, winkelbestemming, fietsenstalling (1920-2020)
- Neude 37-38-39 en Schoutenstraat 16 - bedrijfspand rm (ca 1750), vm pakhuis gm (1903), drukkerijpand (<1800) en bedrijfspand gm van de zeilenmakers, linnen- en zeildoekzakken, touwhandel / touwslager Lammerts van Bueren, met op de zolder van het drukkerijpand nog restanten van de telefoondraden antenne-installatie van Bell Compagnie tot 1930; omgebouwd naar horecapand en verbouwd in 2018 (<1800-1910, 1996-2018)
- Nevadadreef 8-14 - garagebedrijf met showroom, kantoor, werkplaats en magazijn (1967)
- Nevadadreef 18-22 - bedrijfspand met bovenwoningen; werkplaats, kantoor, magazijn en appartementen (1967)
- Nicolaas Beetsstraat / Adema van Scheltemabaan - *eerste stads-elektriciteitscentrale in 1905 en vanaf 1923 hulpwarmtecentrale vm Pegus, start van de stadsverwarming in Utrecht, gesloopt in 1995 voor de bouw van een nieuwe wijkcentrale stadsverwarming (1905-1923-1995)*
- Nicolaasweg 66-68 - autogarage; vm Stegeman's Automobielbedrijf met 50 stallingsplaatsen, huurauto's; later vm Garage Modern van B.Chr. Koehorst & Zn; garage met twee beneden- en vier bovenwoningen (1932)
- Nicolaasweg 142 - toegang naar bedrijfsgebouw achterterrein, vh aannemersbedrijf en daarna werkplaats voor motoren, bromfietsen en rijwielen P.J. Edelbroek; vervolgens standplaats en garage taxibedrijf Ratax; nu bergruimte met bovenwoning (ca 1900-1933)
- Bedrijventerrein Nieuw Overvecht - aanleg bij de nieuwe wijk Overvecht, voortkomend uit de groeikern gedachte met het idee van gescheiden wijkdelen voor wonen en werken (1970)
- Nieuwegracht 63 - kantoor, magazijnen, laboratorium, fabricageafdeling, expeditie sinds 1899 van de Coöperatieve Apothekers Vereniging 'De Onderling Pharmaceutische Groothandel' O.P.G.; pand is na een brand in 1909 herbouwd met een extra verdieping, verhuizing O.P.G. in 1964; achterpand in 1974 gesloopt, nu vestiging van het museum Catharijneconvent (1899-1964)
- Nieuwe Koekoekstraat 10-12 - vm Electriche Timmerfabriek "De Volharding" met

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- wagenmakerij; werkplaats met bovenwoning (ca 1900)
- Nieuwe Koekoekstraat 33-35 - vm meubelmakerij J. en H. van der Flier, later drukkerij G.J. Willemse opvolger J. Vermeulen; bedrijfsruimte met bovenwoning (ca 1900)
- Nieuwe Koekoekstraat en kruising met 'Het Zwarte Water' - oud model stuw in deze van oorsprong voor de afwatering en turfvaart bedoelde stroom (zj)
- Nieuwe Koekoekstraat 117 hoek Van Leeuwenhoekstraat - vm bakkerij; bedrijfspand bij winkel/woonhuis (1935)
- Nijenoord-Oudenoord - spoorviaduct, het spoor aan de noordzijde van de stad baanvak Utrecht-Blauwkapel verhoogd op een talud, de eerste ongelijkvloerse spoorkruisingen; pas gereed gekomen en opengesteld in 1952, in 1991 Nijenoordzijde verbreed (1938-1952)
- Nijverheidsweg 20 - bedrijfsgebouwen met bijzondere bouwstijl, betonskeletbouw en dakpanelen van Schokbeton (1924)
- Nobeldwarsstraat 12 - vm Nobelgarage J.F. van der Veen voor stalling en reparatie; garage met twee bovenwoningen (1934)
- Nobeldwarsstraat 14 - vm pakhuis; vm huis nu met bovenwoning (1825-1912)
- Nobeldwarsstraat 20 - vm mineraalwater en limonadesiroopfabriek Buijen van Weelderen; pakhuis met bovenwoning gm (1825)
- Nobeldwarsstraat 23 - vm pakhuis, ombouw tot woning in 1980 (1850)
- Nobeldwarsstraat 26 - omvormerstation G.E.T.U.; opgenomen in het enig bewaard gebleven stuk stadswal/-muur van Utrecht; op locatie van in 1849 uitgegraven ijskelders, in 1994 verkleind voor reconstructie van de stadswal; nu transformatorruimte Stedin (1924)
- Noorderbrug - basculebrug over de stadsbuitengracht, verbinding Noorderstraat en Weerdsingel OZ; fabricage door N.V. Machinefabriek Hoogenlande v/h Firma Pannevis & Zoon, vroeg voorbeeld van een gelaste constructie (1935)
- Noordersluis - kleine en grote schutsluis in de Vaartsche Rijn en gemaal, met sluiswachtershuisje, wachthuisjes, dienstwoningen, sluiswachterskantoor, schotbalkenloods en poldergemaal; door een ander waterpeil in het nieuwe Amsterdam-Rijnkanaal noodzakelijk geworden; (1935)
- Obrechtstraat 10-14 - bedrijfspand met bovenwoning gm; vm melkinrichting 'De Landbouw' van eigenaar A. Huis in't Veld en zijn woning en winkel; melkinrichting voor betrouwbare gepasteuriseerde consumptiemelk en roomboter tot ca. 1935; daarna garagebedrijf, als laatste handboekbinderij F.H. Danner; nu drie woonhuizen (1908, 2018)
- Obrechtstraat 36-42 en Kapelstraat 47 - garagebedrijf met bovenhuizen; vm Adler Automobielen Fa. Arijjansen & Co. o.a. Studebaker en Tempodealer; garage met bovenwoningen en garagedeelte Kapelstraat (1935)
- Ondiep 73 / Vijgeboomstraat 38 - vm winkelpand met werk- en bergruimte en bovenwoning; vm waterstokerij en pakhuis; nu appartementen en bergruimte (1925)
- Ondiep Zuidzijde 6 - bedrijfsgebouw met kantoor; vm drukkerij en uitgeverij Lumax van de Uitgeversmaatschappij der Landelijke Katholieke Vakvereniging en tussen 1933-1941 ook drukker van de Volkskrant; tot 1999 drukkerij en sinds 2004 bedrijfsverzamelgebouw (1918, 2014)
- Oosterkade 10 - bedrijfsgebouw met bovenhuis en opslagzolder; vm machinefabriek J. Heitbrink en na ca 1950 fabriek van I. Cohen voor o.a. kleding, rugzakken, tenten etc; korte tijd een chemische fabriek, daarna steenhouwerij van G. van der Linden; nu kinderdagverblijf met bovenwoning (1893)
- Oosterkade 18-20 - garagepand met bovenhuizen en (gesloopt) loodsen op diep achterterrein; vm autostalling garage W.J. Schwager, na 1945 Ratax bedrijf taxivervoer; sinds 2005 horeca met bovenwoningen (1932, 2005)
- Oosterkade 21 - bedrijfspand met werkplaatsen en woonhuis; vm edelsmederij Gebr. Van Roosmalen (kerkelijke kunst); nu woonhuis (ca 1900)
- Oosterkade 24-25 - bedrijfspand met bovenwoningen en vm achteruitbouw; vm Oostergarage en na 1933 juist Zuidergarage geheten, voor auto's met of zonder chauffeur; na ca 1945 Mineraal- en Limonadefabriek "de Samenwerking" incl. distributiefunctie, later Van de Vlucht loodgieters en dakbedekkers; (ca 2010) nu horeca met bovenwoningen (1929, ca 2010)
- Oosterkade 26 - groot pakhuis met zolder, later inbouw magazijnen en kantoor; vm scheepsreder en verhuurbedrijf fa. W.A.P. van den Heuvel voor boten, zolderschuiten en later dekschuiten, motorsleepboten, tevens sleperij en opslag; achtergedeelte in 2015 gesloopt; nu opslagruimte (<1900)
- Oosterkade 30 - diep bedrijfspand, vm werkplaats, bergzolder en bovenhuis; vm nv Chemische fabriek "Astrea": chemische preparaten, limonadenstropen, essensen, oeurs etc, na 1912 vm Machinale Stoelen en Meubel Fabriek (pas later Pastoe), vervolgens Benedictus Labrehuis en later decorbouwer; (ca 2010) nu horeca en bovenwoning (1887, 2010)
- Oosterleestraat 26 - werkplaats vm machinefabriek ROTA tot 2010, hoofdentree is een smalle doorgang Amsterdamsestraatweg 931; nu omgebouwd naar sportschool (1964)
- Oosterleestraat 84 - werkplaats (achterzijde); diverse functies als boekbinderij en machinale houtbewerking; nu reparatiewerkplaats

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

motoren en scooters, zie

Amsterdamsestraatweg 959 (ca. 1950)

- Oosterspoorlijn met talud - door de Hollandse Spoorweg Maatschappij aangelegde spoorlijn aan de oostzijde van de stad Utrecht met het Maliebanaastation; het trace van dit station naar het zuiden is sinds 2012 buiten werking (1874)
- Oranjebrug - basculebrug over de Vaartsche Rijn, verbinding Waalstraat - Diamantweg; brug uit de periode wederopbouw (1955-1957)
- Oregondreef 17-21 - bedrijfsgebouw; werkplaatsen, kantoor en bovenwoning; nu garagebedrijf (1971)
- Oude Kerkstraat 32-34 hoek Ooftstraat - bedrijfspand met opslagmagazijn, stalling en woonhuis, vm koetshuis en hooizolder; periode verhuisbedrijf Van Garderen; nu woonhuis met bergruimte (1885)
- Oude Leidseweg 7 - sluis Leidse Rijn bij Den Hommel, sluiswachterswoning, schotbalkenloods overzijde Richard Wagnerlaan, een betonnen lantaarnpaal (Fabr. NV Betonbak) en een kleine hijskraan; regulering waterstand met het Amsterdam-Rijnkanaal; sluis gerenoveerd in 2019 (ca 1937)

Oudegracht - de Oudegracht door Utrecht was van oudsher de plaats voor bedrijvigheid. Niet alleen de handel, ook de maakindustrie vond plaats in panden langs en uitkomend op de Oudegracht en de werven. Het industriële tijdperk sloop geleidelijk binnen en er vestigden zich nieuwe bedrijven in bestaande panden. Stoommachines werden voor de aandrijving populair. Na 1845 maakte een gasbedrijf aandrijving met gasmotoren mogelijk en ca 1915 kwam er elektriciteit. Aan- en afvoer van producten per boot bleef tot circa 1960 belangrijk.

Oog voor het milieu was er in alle tijden. De vestiging van een water vervuilende lakmoesfabriek in de nabijheid van brouwerij 'De Boog' werd in 1803 al tegengehouden. Er kon echter veel wel. Bijvoorbeeld aannemer Hamburger die in 1864 in de Zwaansteeg, achter haar pand op de Oudegracht, begon met een stoompletterij van lood. In 1871 verhuisde het bedrijf naar een locatie elders

De industriële periode duurde tot circa 1970. De binnenstad werd aangewezen voor andere functies, de verkeerscongestie van ladende en lossende vrachtwagens moest verdwijnen. Nu herinneren maar weinig panden of locaties aan de industriële periode: de panden zijn terughgersteld of gesloopt. Er zijn echter uitzonderingen.

- Oudegracht 17 - woon- en werkhuis rm; vm Brouwerij Vergulde Craen, tussen 1930-1980 drukkerij Amraad; nu woonhuis (ca 1400)
- Oudegracht 176 - vm woon- en werkpanden; sinds 1933 kantoor met nieuwe gevel en

uitbouw voor boek- en courantdrukkerij Bosch en Zn (Utrechtsch Provinciaal en Stedelijk Dagblad - later Utrechtsch Dagblad), met drukkerij en zetterij in (gesloopte) gebouwen aan de Korte Nieuwstraat tot 1960; nu ombouw naar appartementen (1855-1933)

- Oudegracht 177 - winkel-, werk- en woonpand rm; tussen 1860-1880 stoomzuiveraars van bedvederen J.P. Fleck, vervolgens blekerij Weduwe M. van Anraad; sinds 1950 wasserij en stomerij met bovenhuis (19e eeuw-1950)
- Oudegracht 193 - werk-, winkel en woonpand rm; vm drukkerij W. Anton Abels, boekdrukker en kantoorbenodigdheden; met bedrijfshallen in de achterliggende Strosteege voor de zetterij, binderij en drukkerij, worden door sloop bedreigd; nu winkel- en woonhuis (1908)
- Oudegracht 320 - huis Payenborg rm; vm bierbrouwerij 'De Aker' (ca 1733-1874) en bierbrouwers H.E. Schuurman; tot 1974 opleiding Tandheelkunde Universiteit Utrecht; nu appartementen (1681, 1992)
- Oudegracht 330/332/334 - vm kantoor met woonhuizen en gesloopt zijn bedrijfspanden achter het pand in de Vrouwjutenstraat uit 1896; Papiergroothandel en papierwarenfabriek 'M.L. Warendorf' (ca 1887-1987); nu woonhuizen en achterliggend Warendorftuin of Payenhof (ca 1690- voorgevel 1917)
- Oudegracht 354 - directeurswoning rm sigarenfabriek Ribbius Peletier; in 1938 verbouwd tot winkel met confectie-atelier van de vm N.V. Kleding Industrie De Vries & Susan (idem na 1950 Oudegracht 350-352); het fabriekspand van drie lagen hoog tot diep in de achterliggende Eligenhof is gesloopt; nu appartementen (1844-1938)
- Oudegracht 364 en Eligenhof - fabriekspand rm 'De Gesloten Steen', kantoor vm Koninklijke Tabak en Sigaren Fabriek Ribbius Peletier, ambachtelijke sigarenmakerij en tabakshandel tot 1933; in 1935 houthandel-houtwaren, 1952 vm Lingeriehuis A.A. van Eyk & Co met naaiateliers, in 1957 ombouw naar vm Joh. Koster Handelsmaatschappij en Vruchtendrankenfabriek Koster Joy, tot slot deel van confectiebedrijf De Vries & Susan; sinds 1965 in gebruik bij de Willem Arntsz Stichting (Altrecht) als het Instituut voor Psychiatrische Dagbehandeling, in 1991 ontving Abel Cahen de Rietveldprijs voor architectuur voor een nieuwe achtergevel, het achterliggende fabrieksgebouw werd er grotendeels voor gesloopt; in 2017 ombouw naar 2 winkelunits en 26 appartementen (1844-1908, 1991-2017)
- Oudegracht 369 en 371 - vm bedrijfspanden rm bierbrouwerij 'De Boog' met verschillende werfkelders en o.a. een ijskelder; was sinds 1761 in beheer bij het RK-Armenbestuur en ging als producent van ondergistend bier in 1897 ten onder; werd een sigarenfabriek en de periode 1930-1957 Koster's Limonadefabriek;

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- nu appartementen met garageplaatsen (1584-1897, 1989)
- Oudegracht 369 werf - vm brouwhuis rm bierbrouwerij 'De Boog'; in 1989 omgebouwd naar woningen (1868-1897, 1989)
- Oudegracht 387 - bedrijfspand met bovenwoning; tot de brand in 1934 de locatie van suikerraffinaderij Van Beek, fabrieksgang en bedrijfswoningen in de achterliggende Suikerstraat; herbouwd als werkplaats voor machinebouw koeltechniek N.V. Landaal - Schelde tot 1960; nu sportschool met bovenwoning (1935)
- Oudegracht 427 / hoek Bijlhouwerstraat - hulppostkantoor met twee bovenwoningen; nu appartementen (1937, 2019)
- Oude Houtensepad 1 - woonhuis met houten aanbouw rm, vm tuinderswoning en enkele jaren tolhuis; nu woonhuis (19e eeuw)
- Oudemansstraat 2 - bedrijfspand met bovenhuis; vm taxibedrijf Ratax en later autoservicebedrijf; nu bovenhuis met garage (1925)
- Oudenoord 1 - graan- en grutterswarenpakhuis gm van de firma Weduwe P.E. Pompe, ontwerp architect J.A. van Straaten jr.; later Utr. Kastenfabriek 'Futura', kaaspakhuis, batterijenfabriek C. Herberholt, rond 1930 NV Hollandsch IJzermagazijn vh M. de Wild, periode Hubo en een autoservicestation; bovenverdiepingen lage hoogte als pakhuis; sinds 2014 supermarkt op straatniveau (1895, 2014)
- Ouderijnbrug - ophaalbrug met hameipoort over de Oude Rijn, verbinding Laan van Nieuw Guinea en Kanaalstraat (1916)
- Oudwijkerdwarstraat 104-110 - fabriek, kantoor en magazijnen en vier bovenhuizen; vm firma vd Wijk en Wijngaarden, 'Electrische boekbinderij Oudwijk'; bedrijfspand met kantoor en boven appartementen (1919)
- Oudwijkerlaan 1 - garagestellingen met bovenwoningen (1929-1939)
- Oudwijkerveldstraat 91 - vm woonpand omgebouwd naar timmerwinkel met bovenhuis (1880-1921)
- Palmstraat 1bis - bedrijfsruimte en stalling met bovenwoning (1931)
- Parkstraat 27 en 37 - doorgang naar vm N.V. Garage en Autohandel Gebr. Honders, een groot garagepand op het achterterrein; met showroom en kantoor hoekpand Nachtegaalstraat 49 en Parkstraat; beide panden nu poorttoegang en bovenwoning (1956 resp. 1940)
- Pauwstraat 11 - werkplaats met pakhuis; vm gloeilampenfabriek 'Hollandia', later periode Rijbu Matrassenfabriek; nu restaurant met bovenwoning (1919)
- Pauwstraat 24 - diepe werkplaats met bovenhuis; vm Biscuitfabriek vh Gebr. van Doesburg; nu atelierruimte met bovenwoning (1850)
- P.C. Borstraat 13 - vm garagepand met bovenhuis en werkplaats achter, garageservicebedrijf Van Eyk met benzinestation en huurauto's; nu kantoor met bovenwoning (1931)
- Piet Heinstraat 1 - vm fabriek, smederij met bovenwoningen gm; nu appartementen (1922)
- Pieter Nieuwlandstraat 112 (Kardinaal de Jongweg) - benzineservicestation met werkplaats (1975)
- Pieterstraat 5 - garagebedrijf met twee bovenwoningen; nu appartementen en bergruimte (1930, 2018)
- Pieterskerkhof 11 en 12 (bij Kromme Nieuwegracht 31-33) - fabriek en magazijnen van de Stichtsche Glasverzekering Maatschappij, Glashandel en Utrechtse Glasbewerkingsmij.; indertijd met machinekamer, stoommachine en schoorsteen, afdelingen voor het bewerken van marmerglass, een glasschilder-atelier, een etserij, een afdeling voor spiegelglas, een polijst- en een matglasafdeling, bovendien glas-in-loodetserij, zandblasinrichting, slijperij, glasschilderen, polijstinrichting, magazijn en kantoor (allen gesloopt of gewijzigd); nu woonhuis resp. deel van een basisschool (zj, 1901-1978)
- Plompetorengracht 4 - pand rm met aangebouwde fabriekslods achter vm electrotechnisch bedrijf J.W.H. Uytendogaert, na 1916 Electriche Zeepfabriek 'de Bel' tot WO 2; bedrijfsruimte met bovenhuis (17e eeuw-1898)
- Poortstraat 104 hoek Bollenhofsestraat - bakkerij met winkel, bovenwoningen en pakhuis vm electriche brood en banketbakkerij, in 1921 achterzijde uitgebouwd; nu bakkerswinkel en appartementen(1880, 1921)
- Potgieterstraat 39-41 - werkplaats met bergzolder en woonhuis vm bedrijf voor pompen en compressoren G. van Sand; nu praktijkruimte en appartementen (1928)
- Predikherenkerkhof 3 - opslagruimte met bovenwoning vm chocolade- en koekjesfabriek en gisthandel L. van der Voorn; nu garage, bergruimte en bovenwoning (1927)
- Predikherenkerkhof 13-15 - vm kantoor Compagnie des Eaux d'Utrecht ofwel de Utrechtse Waterleiding-Maatschappij (UWM) tot 1975 en indertijd woonhuis van de directeur, sinds 1896 watertoren Lauwerhof in de achtertuin; nu woonhuizen (1893, 1899)
- Prins Hendriklaan 105 - twee schoorstenen vm ketelhuis Kromhoutkazerne; de Kromhoutkazerne voor de Genie omvatte vele verschillende werkplaatsen voor materieel, allen gesloopt in 2007; nu staat op het University College Campusplein bij de uit 1912 gespaarde gebouwen van de vm kazerne (1912)

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- Prof. Leonard Fuchslaan voor 1 - gemeentelijk rioolgemaal, de pompen staan in de kelder (1964)
- Prof. Pullelaan 19 - stallingsgarage met beperkte reparatie werkplaats, vm garage Jupijn met benzinestation; nu in beheer bij de buurt (1936-1952)
- Protonweg 4 - bedrijfspand, bedrijf leisteenbewerking en andere natuursteen; beschikbaar voor herbestemming (1964)
- Protonweg 6-8 - pand en silo's van overslagbedrijf en mengvoederbedrijf voor diervoeders; vm Mengvoederfabriek Coöperatieve Stichtse Olie- en Lijnkoekenfabriek S.O.L., later Cereol en Agrifirm; sinds 2012 Nuscience (1964, 2012)
- Pijlstraat 3 - vm wagenmakerij en smederij met bovenwoningen; nu hobbyruimte en bovenwoningen (1924)
- Raamstraat 21 - vm pakhuis; nu bedrijfsruimte met bovenwoning (1875)
- Reactorweg 47 - vm kantoor Waterleidingbedrijf Midden Nederland (later Vitens); toen kantoren, laboratoria en werkplaatsen; nu kantoor (ca 1970)
- Ridderschapstraat 1-3 - vm fietsfabriek en autoassemblagebedrijf Immink, later NV Utrechtsche Autogarage vh Anton G. Immink, werkplaatsgebouw uit 1907 met vm inrichting voor verchromen en vernikkelen op de bovenverdiepingen, voorpand in 1911 herbouwd als metaalklopperij, assemblage afdeling, bovenwoning en magazijnzolder; panden gm met horeca, kamerbewoning boven en appartementen (1907-1911)
- Ridderschapstraat 6 en 6A - kantoor en vm fabriek voor transformatoren en elektrische schakelaars De Coq (dir. Hidde Nijland); na een brand in 1921 is de werkplaats deel van garage U.T.A.M., het kantoor een woonhuis; nu werkplaatsen met opslagruimte (1916-1921)
- Ridderschapstraat 8 - garagepand met werkplaats en dienstwoningen gm; vm U.T.A.M. garage, stalling en verhuurinrichting voor taxi's en automobielen, later Morris garage; bandenkelder, magazijn en kantoor, stookkelder en schoorsteen, reparatiewerkplaats; nu stallingsgarage, opslagruimte en kamerbewoning boven (1916)
- Ridderschapstraat 29-33 - bedrijfsruimten met bovenwoningen, tot 2017 drukkerij; nu appartementen (1911)
- Ridderschapstraat 41 - vm remise voor stoffeerder en behanger met bergzolder; omgebouwd naar kamerbewoning (1916, 1982)
- Rijksstraatweg, in 1813 gepland als de Route National 2, de straatweg tussen Amsterdam en Parijs en in de Provincie Utrecht van Abcoude naar Vianen; in Utrecht nog authentieke delen de Amsterdamsestraatweg aansluitend op de 1e Daalsedijk en Jutfaseweg
- Rijnkade 1 - kantoorgebouw met parkeerterrein, hoofdkantoor van de SHV, de vm Steenkolen Handels Vereniging; voorbeeld uit de periode wederopbouw (1961-1973)
- Rotsoord 3-7 - vm faience- en tegelfabriek 'Holland' en na 1918 Utrechtsche Machinale Stoel- en meubelfabriek UMS Pastoe, later o.a. toonkamer Nederlandse interieurfabrikanten; ovengebouw, fabrieksruimten, hallen met schelpensheddak, ketelhuis, generatorgebouw, mottoren, allen gm, zagerij en magazijn; gebouw in 2016 herontwikkeld - vestiging HKU met daarnaast ateliers, werkplekken en horeca (1893, 1918-1929-1952, 2016)
- Rotsoord 13 - vm pakhuis, fourage- en stromagazijn gm voor Fouragehandel Rijnzicht vh R. Giele & Co., na 1928 Stoomtimmerfabriek Timbrero van de Gebr. Bredero, ca 1950 meubelfabriek UMS Pastoe en ca 1970 N.V. Ondix; nu bedrijfsverzamelgebouw met kantoorverdieping (1919, 2010)
- Rotsoord 24 - directeurswoning gm met tuin op de vm bleekvelden, garage en gebouw voor zeepopslag; kleederbleekerij, later stoom-, wasch- en strijkinrichting A.J. Staatsen; nu woonhuis met garage en opslaggebouw voor kinderboerderij (1905-1975)
- Schalkwijkstraat 30 - vm brandspuithuis gm (1850)
- Schaverijstraat 9-15 (vh Tractieweg 50) - vm hal machinale ijzerbewerking Werkspoor, 175 m lang, in 1964 vernieuwd met deels nog oude kolommen; in 2018 na restauratie bierbrouwerij De Leckere, vestiging van De Stadstuin met 35 werkruimtes; bekend als Werkspoorfabriek (1915-1964)
- Schaverijstraat 50-66 en Tractieweg 100-112 - Ambachtsverzamelgebouw, vervangende locatie voor te saneren bedrijven in de periode Stadsvernieuwing 1980 e.v.; nu bedrijfsverzamelgebouw (1980)
- Schönberglaan 8 - kantoor met bedrijfshal, deel uitmakend van een groter deel dat in 2012 is gesloopt; in gebruik bij instelling voor praktijkonderwijs (1960)
- Schoolstraat 30 en Nachtegaalstraat 29C - garagepand met bovenhuis, vm DKW Garage, later kappersvakschool; nu buurtstalling en bovenhuis resp. bedrijfsruimte en woonhuis (ca 1928)
- Singelstraat 11 - bedrijfspand, kantoor en toegang naar achterliggende werkplaatsen en bovenwoningen; vm steenhouwerij, timmerwerplaats en kantoor aannemer Jurriaans en ook tot 1955 metaalwarenfabriek, later neon lichtreclamefabriek Supernova; nu appartementen (1915, 1975)
- Singelstraat 30 - pakhuis van twee verdiepingen, vm brandstoffenbergruimte en later timmerfabriek; periode na 1985 werkplaats voor "Projekt Mensen Zonder Werk"; nu woonhuis (1926)

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- Sint Janshovenstraat 2-4 - zie Biltstraat 12 vm sigarenfabriek Naseman (1895)
- Sint Laurensdreef 37 - bedrijfshal met kantoor; vm The David Joseph Company, handel in recycle metalen; nu kantoor en bedrijfspand (1967-1970)
- Sint-Lutgerushof - oud deel van de gesloopte verkeersbrug bij Zaltbommel, als gedenkteken voor de door fabriek Werkspoor gemaakte bruggen (2013)
- Sint-Ludgerusstraat 343-347 - autobedrijf met bovenwoning (1925)
- Socratesbrug - basculebrug over het Merwedekanaal, verbinding Beneluxlaan en Socrateslaan; wederopbouwperiode ter ontsluiting van de Rivierenwijk en Hoograven; basculebrug met aanbruggen en brugwachtershuisje (1964)
- Sophialaan 1 - vm kantoor staalfabriek DEMKA-Noord, gerenoveerd (1965-2012)
- Sophialaan 5 - vm laboratorium en kantoor met bedrijfspand, deel vm walserij DEMKA-Noord voor speciale staalsoorten, tot eind jaren 1960 als laboratorium resp. walserij gefunctioneerd; daarna kantoor met sporthal en diverse bedrijfsdoeleinden; nu bedrijfsgebouw met kantoor (1950, 1968)
- Sophialaan 21 - bedrijfspand, deel van een vm walserij van DEMKA-Noord voor speciale staalsoorten; daarna diverse bedrijfsdoeleinden (1950, 1968)
- Spaarnestraat 11A - bedrijfsgebouw vm badhuis; na 972 Dienstencentrum voor Bejaarden, nu 18 werkruimtes voor creatieve ondernemers (1939, 1972)
- Spinozabrug - basculebrug over het Merwedekanaal, verbinding Spinozaweg en Lessinglaan - met beeldhouwwerk 'de Wijsheid' van Pieter d' Hont (1941 - voltooid 1951)
- Spoorwegemplacement - seinhuis Post OZ, voor bediening van de wissels van opstelsporen (1981)
- Steenovenweg 1 - bedrijfspand, vm schroeven- en motorenfabriek NASFA; nu pakhuis (1954)
- Steenovenweg 3 - bedrijfspand, vm opslag- en distributie voor de Nederlandsche Papier Industrie Ne-Pa-In; nu bedrijfsruimte (1954)
- Steenovenweg 2-6 - bedrijfspand gm met betonnen schaaldak, vm veiling van bloemen en planten; nu deels bouwmarkt (1955)
- Steenovenweg 8 - bedrijfspand met betonnen schaaldak, vm machine- en motorenfabriek van C.J. Spruyt en Zn.; nu bedrijfsruimte (1955)
- Stenenbrug - basculebrug over de Vecht, verbinding Kaatstraat en Adelaarstraat; oostelijke landhoofd met een reliëf in baksteen waarop te zien is hoe schepen werden gejaagd - getrokken; periode wederopbouw (1954-1956)
- Stephensonstraat e.o. - woonwijk Elinkwijk voor indertijd het hogere personeel van Werkspoor in de toenmalige gemeente Zuilen, ontwerp in de Engelse tuindorpsstijl; grond verkocht door hr. Elink Schuurman en wijk wordt naar hem genoemd (1915-1927)
- Sterrebaan 1 - RWZI (rioolwater zuiveringsinstallatie) Maarsenbroek (1977)
- Stieltjesstraat 73 - vm pakhuis gemeentereinigingen en na 1924 met extra bouwlaag ook dienst als opzichterswoning; in 2014 gerenoveerd en verbouwd tot woonhuis (1880)
- Stieltjesstraat 75 - vm pakhuis gemeentereiniging en na 1924 met extra bouwlaag ook dienst als opzichterswoning en schaftlokaal; in 2014 omgebouwd naar woonhuis met wederom extra bouwlaag en tuinkamer (1880-1924-2014)
- Stieltjesstraat 76 - ketelhuis en kantoor gm van de Gemeentereiniging op het vm vaalterrein, met indertijd eigen haven reinigingsdienst; omgebouwd naar bedrijfsverzamelgebouw (1923, 1985)
- Straatmeubilair ontwerp stad Utrecht - waterpompen (herplaatste bij kerken), lantaarnpalen (centrum); lantaarnconsoles, straatklokken, brandklokken, putdeksels, etc (1844 ev)
- Strosteeg - hallen van vm drukkerij Abels, zie Oudegracht 193 (1908)
- Sumatrastraat 30 - werkplaats met bovenwoning; vm houtbewerking (1900)
- Telingstraat hoek Ganzenmarkt - vm steendrukkerij van P.W. van de Weijer, uitgroeiende tot N.V. Uitgevers Maatschappij Neerlandia, uitgave van regionale couranten en divers drukwerk; later Ubico matrassenwinkel en lange tijd leeg gestaan; nu o.a. hotel en interieurwinkel (ca 1850-1894, 2014)
- Ternatestraat 15-17 - poorttoegang met bovenwoning en achterliggend een ingesloten werkplaats vm textiel- of matrassenfabriek van de firma D. Wijzenbeek, in 1951 NV Van Uden en Bicker Caarten's Handelsmij, in 1953 vm breigoederenfabriek Cyane; nu poorttoegang en bovenwoning (ca 1930)
- Tolsteegbrug - brug in het Ledig Erf over de stadsbuitengracht, geïntegreerd ontwerp met aansluitende kademuren op de brug over de Oudegracht, de brug over de Vaartsche Rijn, een vm politiepost, vmabri of tramhalte, vm openbare toiletten; architect J.J. Planjer (1927)
- Tractieweg 41A - vm transformatorhuis gm Werkspoor, pand oorspronkelijk met omvormers en transformatoren voor elektriciteit; nog te herbestemmen (1913)
- Tractieweg 41 - vm montagehallen en kantoor gm Werkspoor (hal met vijftien-, tachtig- en dertigtons bovenkranen); indertijd gebruikt voor apparatenbouw en afdeling bruggen; in 2015 vm magazijnen gesloopt en nieuw gerealiseerde kantoren, in 2019 vm kantoor gerestaureerd, beide nu voor creatieve bedrijven; de hallen en vm kled- en wasruimte

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- te gebruiken voor evenementen, nu bekend als Werkspoor-kathedraal (1960-1970, 2015-2019)
- Twijnstraat aan de Werf 5 - vm pakhuis rm (1820)
 - Twijnstraat aan de Werf 1M - vm pakhuis gm (ca 1860)
 - Twijnstraat aan de Werf 3M - vm pakhuis bij pand Twijnstraat 63 (1887)
- Transformatorhuis(je)** een selectie:
- Abstederdijk 6 - transformatorhuis (1925)
 - Atoomweg thv 48 (1950)
 - Bilitonkade to 93 (1920)
 - Brillantlaan to 15 (1920)
 - Catharijnesteeg 6, ingebouwd (ca 1935)
 - Hijmans van den Berghlaan to 133 (1960)
 - Hugo de Grootstraat hoek Maliebaanstation (ca 1960 en later)
 - Leidsekade to 118 (1935)
 - Maasplein, losstaand als object op speelplein (1925)
 - Majellapark- thv Thomas a Kempisschool en Groeneweg (1940)
 - Mariastraat vh Wijdepoort opgenomen in bebouwing (1935)
 - Melis Stokestraat bij 2, GETU gm (1925)
 - Merelstraat achter 2 (1945)
 - Moerbeistraat voor 1 (1950)
 - Museumlaan bij het spoor (1955)
 - Muyskenweg, met uitbreidingen (ca 1920-1935-1952)
 - Ondiep Zuidzijde bij 3 (1924)
 - Oude Kerkstraat 2B (1934)
 - Oudenoord 390 opgenomen in achterzijde schoolgebouw (1930)
 - Prins Hendriklaan 105 op vm Kromhoutkazerne, nu University College Campusplein (1920)
 - Prof. Dr. Magnuslaan bij 34, PEGUS gm (1930)
 - Sint Janshovenstraat naast 2 (1918)
 - Trumanlaan to 1 (1961)
 - Willem de Zwijgerplantsoen, zgn tentdakhuisje voor de PUEM gm (1935)
 - Verlengde Hooggravenseweg naast 63 (1950)
 - Wolff en Dekenplein to 2 (1920)
 - Zeeltstraat bij 1 (1920)
 - Uraniumweg 1 hoek Protonweg - zagerij en houthandel Jongeneel, vooral plaatmateriaal; verschillende bedrijfshallen (1964 e.v.)
 - Uraniumweg 11 - kantoor, bedrijfshal, werkplaats, schoorsteen vm kopergietterij en -draaijerij Gieterij 'De Gagel'; nu ateliers (1964)
 - Uraniumweg 17 - kantoor en productiehallen vm H.J. van der Rijn n.v. metalen, later Rijnvis Metalen bv, voorbeeld periode wederopbouw; nu bedrijfsverzamelgebouw (1963)
 - Uraniumweg 63 - graanoverslagbedrijf vm 'Korenschoof'; begon in Utrecht in 1856 aan de Kaatstraat met een watermolen, later stoom en maakte het fijne tarwebloem, op de Kaatstraat gestopt in 1977; nu fabriek, silogebouw, etc. De Heus Voeders (1965)
 - Vaaltbrug - ophaalbrug over de Biltsche Grift, Weerdsingel OZ; de Biltsche Grift wordt op deze locatie ook wel Vaaltsloot genoemd naar het vm vaaltterrein aan de Stieltjesstraat van de Gemeentelijke Reinigingsdienst; de brug is vernieuwd (1906-1960)
 - *Vaartsche Rijn Utrecht - industrielinie Vaartsche Rijn, van oudsher aan- en afvoerweg van goederen uit Duitsland en België, verwerkingsbedrijven, over- en opslag, tegel- en pannebakkerijen, cement- en kalkovens, import en overslag steenkool en kalksteen; stijfselfabriek, veevoederfabriek etc. (19e eeuw)*
 - Vaartsche Rijnbrug - basculebrug gm in het Ledig erf over de Vaartsche Rijn met brugwachtershuisje, tevens brugmuseum (1931)
 - Vaartserijnstraat 1 - werkplaatsen, kantoor en werkhaven; nu Stadswerken post Zuid Gemeente Utrecht (1968)
 - Van Asch van Wijcksbrug - basculebrug over de stadsbuitengracht, gemaakt door N.V. Machinefabriek Hoogenlande v/h Firma Pannevis & Zoon; de Oosterstroom komt via een landhoofd uit in de Stadsbuitengracht (1940)
 - Van Asch van Wijckskade 1-4 - pakhuizen met bedrijfswoningen vm houtazijn- en loodwitfabrikant C. Hoogeveen, de fabriek stond buiten de Bemuurde Weerd op Lauwerecht; was later papieropslag en zakkenhandel; panden deels gefundeerd op de oude stadsmuren; nu woonhuizen met bergruimte rm (1835)
 - Van Asch van Wijckskade 14 - vm autobandenwerkplaats, het bandenhuis voor nieuwe en gebruikte auto- en motorbanden, later schilderswerkplaats; nu werk- en bergplaats met bovenwoning (1920-1931)
 - Van Asch van Wijckskade 29a - vm koetshuis met paardenstal rm, sinds circa 1930 garage H. van der Sluijs, later DAF en VW Autoverhuur Autobedrijf Centrum vh H vd Sluijs eigenaar J.G. van Deutekom, en tot 2017 garage Walter van Broekhoven; nu bedrijfsruimte met appartementen boven (1896, 2017)
 - Van Asch van Wijckskade 31 - vm stal met stalling gm, later bergplaats vm Electro-Technisch Handelsbureau Louis Appel en Co, periode 1951-1974 Technische Unie; nu kantoor (1860-1913)
 - Van Asch van Wijckskade 35 - vm pakhuis met stallen en koetshuis, later bergplaats met expeditie en periode 1951-1974 Technische Unie; nu wooneenheden (1860)
 - Van der Goesstraat 36 (later ook 52-54) - garagebedrijf met bovenhuis, vm Herstelinrichting Explosiemotoren P.M. Trost garage 'Steyr Diesel', tot 1983 dealer Morris en MG; nu appartementen (1949)
 - Van der Goesstraat 52 hoek Stalpaert van der Wielenstraat - garagebedrijf en dealer P.M. Trost met bovenwoningen; nu sportschool met boven appartementen (1964)
 - Van der Mondestraat 7 - garage met twee bovenwoningen vm Internationaal

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- transportbedrijf H.G. van Straaten N.V., uitgebouwd en in 1960 verbonden met nieuwbouw Willem Arntszkade 3-5; nu garage resp. sportschool en bovenwoningen (1954)
- Van Diemenstraat 45 en Abel Tasmanstraat 9 - vm N.V. Lubro vh J. Koetsier en G. Schmidt, fabriek voor brood en banket met vele filialen in de stad, Abel Tasmanstraat 9 was officieel de fabriekslocatie, het hoofdkantoor en het distributiepunt, in 1938 uitgebreid; in 1948 verplaatsing broodbakkerij naar de Zeedijk en op deze locatie de banketbakkerij; nu bedrijfspanden (1900-1938)
- Van Esveldstraat 23 - rioolgemaal gm, hoofdgemaal riool van Utrecht met op de gevel een beeldhouwwerk van kunstenaar Jan van Luijn, een rat in een rioolbuis; hijsruimte met bedieningsruimte en vm werkplaats, de pompen staan in de kelder (1957)
- Van Heutszstraat 3-9 - bedrijfruimte met bovenhuis vm taxibedrijf Ratax met benzineverkoop, later houthandel-plaatmaterialen Houplex; nu timmerwerkplaats met bovenwoning (1922)
- Van Leeuwenhoekstraat 9 - pakhuis met werkplaats (1915)
- Van Marumstraat 7 - poorttoegang met bovenhuis en werkplaats achterterrein vm Dom-Tax garage, later Harselaars autohandel; nu poort met bovenwoning en woonhuis (1929)
- Van Musschenbroekstraat 45-47 hoek Stieltjesstraat - bedrijfruimte met bovenhuizen vm Gloeilampenfabriek Heussen op nr 47, nog Tin-Industrie "Kleinkunst" en loodgietersbedrijf; nu bergruimte met bovenwoningen (1927)
- Varkenmarkt 32-38 hoek Willemstraat - vm stal met bedrijfsruimte slagerij met winkel en bovenwoning; nu appartementen (1850) - straatverwijzing naar de handel in varkens van 1546 tot 1926
- Vechtdijk - replica sleep- of rolpaal voor scheepsjagers op de Vecht (zj)
- Vechtdijk naast 154 - gemaal met transformatorruimte gm voor polder Achttienhoven en deel van de vm sluis tussen de Klopvaart en de Vecht; realisatie door Waterschap Achttienhoven, de oude pomp is in het gemaal aanwezig (1919)
- Veeartsenijstraat 1-39 - zie Biltstraat 172
- Veilinghavenkade - vm veilinghaven, replica: in nooit eerder vertoonde 'oude' luister opgeknapt (1927)
- Veilinghavenkade 4-8 - U-trechters, replica zand- en grindstorters, te huur als vergaderruimte (2012)
- Veilingstraat 2 - vm koelhuis VITA en IGLO conserven en diepvriesproducten, deel van een fabriek zie Heycopstraat 42; grote hal, sinds 1991 verhuur bouwmaterieel; herontwikkeling of sloop? (1961, 2022)
- Verlengde Hooggravenseweg bij 17 - restanten steenoven zgn ringoven gm, buitenmuur van de ovenkamers van vm Steenfabriek De Liesbosch van eigenaar Mijnlieff, tot 1937 in werking; in 1957 betonfabriek Amsterdamse Ballast Mij tot 1983; nu in klein recreatiepark gelegen (1916-1928)
- Verlengde Hooggravenseweg 67-69 - fabrieksgebouw met kantoor en magazijn vm trappenfabriek Dix; nu kringloopwinkel (1950)
- Verlengde Hooggravenseweg 203 Liesbosspark - locatie vm Dakpannen- en Steenfabriek E.J. Van Arkel & Co.; nu restanten ringovenmuur (1916-1928)
- Visschersplein 75 - vm fabriekspand van NV Utrechtsche Kinderwagenfabriek vh D. Linschoten & Zn; in 1906 op Boterstraat 20 begonnen; een in twee delen gebouwd en later verhoogd werkplaatsen-pakhuis; nu restaurant en appartementen (1921, 1982)
- Visschersplein 100-120 - twee pakhuisen met werkplaatsen en steeg vm 'Het Nederlandse Wolhuis' machinale breierij en handbreierij, later E.M.M.U.; tot voor kort distributiecentrum, nu bergruimte en appartementen (1898-1948, 2019)
- Visschersplein 140-160 - magazijngebouwen met kantoor vm Coöperatieve Inkoopvereniging "Eendracht maakt Macht", magazijn, distributieopslag, pakhuis voor kaas, suikerwerk, koffiebrandery, tapperij en spoelplaats, kantoor, later Ned. Groothandel in levensmiddelen E.M.M.U.; tot voor kort bedrijfsverzamelgebouw, nu appartementen (1912, 2020)
- Vlampijpstraat 50 - vm gebouw Werkspoor met o.a. kantoren, ontwerp- en tekenafdelingen, diverse keren uitgebreid en verbouwd; nu atelierruimtes - Vlampijpateliers; renovatie gepland in 2020 (1937-1960, 2020)
- Vlampijpstraat 74-76 - vm ontspanningsgebouw gm Werkspoor en vm lokaal voor de bedrijfsarts incl. schuilkelder, ontwerp van architect M.G. Duintjer; in 2012 is de schoorsteen gesloopt en in 2019 hersteld; nu in gebruik als zalencentrum (1939)
- Vlampijpstraat 75-79 - vm montagehal Werkspoor, slechts drie jaar Treinenfabriek Rolma met twee verdiepingen voor de assemblage en montage van treinwagons tot de sluiting in 1971; later deels sporthal, nu diverse functies o.a. KidCity (1968, 1971)
- Vleutense spoorbrug (ook wel Rotterdamse spoorbrug) - vaste stalen boogbrug voor treinen over het Amsterdam-Rijnkanaal; in 2018 gerenoveerd (1938, 2018)
- Vleutensevaart 35 en Keulsekade 143 ev - sinds 1929 op dit adres Koffieabriek Douwe Egberts, begonnen in de gebouwen aan de Keulsekade van de vm Metaalraadlampenfabriek 'Holland' uit 1885 en in het complex ook opgenomen de in 1968 overgenomen gebouwen van 'De Utrechtse Walswerken' erven A.E. Hamburger, idem uit 1885 (1885, 1929 en 1968)

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- Vleutenseweg 142-144 hoek Riouwstraat - werkplaats, magazijn en bovenwoning, sinds ca 1950 Technische Verenfabriek 'Utrecht'; bedrijfspand met appartementen (1880, 1950)
- Vleutenseweg 382-386 - kantoor en villa gm met tegeltableau 50 jaar machinefabriek Jaffa van Louis Smulders, ontwerp gebouw architect M. Rietbergen; het achterliggende bedrijfsterrein is in 1995 geheel herontwikkeld; kantoor Groeneweg 2, bedrijf later Stork-Bepak en nu bedrijfsverzamelgebouw (1916, 1995)
- Vondelbrug - basculebrug over de Vaartsche Rijn, verbinding Vondellaan en Baden Powellweg; periode wederopbouw (1960)
- Voordorpsedijk 2-4 - spoorwachterswoningen Oosterspoorlijn overgang bij Fort Blauwkapel; gerealiseerd na de bocht naar West in het Oosterspoor (1920)
- Voorstraat 19 - het Grote Vleeshuis rm, vm slachthuis van Utrecht, eind 19e eeuw werd op de bovenverdieping een telefooncentrale van de Nederlandsche Bell-Telefoon Maatschappij gevestigd; later openbare jeugd leeszaal nu winkel (1433/1637)
- Voorstraat 90 - bedrijfspand met bovenhuis gm vm Stoomdrukkerij en vervolgens Electriche drukkerij 'De Industrie'; in 1868 opgericht door K.A. Manssen en vanaf 1877 voortgezet door J. van Druuten; fotografisch atelier, stereotype, boekdrukkerij en steendrukkerij; met voorgevel uit 1899 en drie achterpanden (17e eeuw-1899)
- Vossegatselaan 4 - garage, werkplaats met twee bovenwoningen vm Lith en Van Geest autoplaatwerkerij en later Utrechts Autobedrijf BMW; nu deel supermarkt en appartementen boven (1935)
- Vossegatselaan 32 - garagepand met bovenwoningen vm Vitesse voor huurauto's met of zonder chauffeur, uitloop garage naar Jacob van Ruisdaelstraat 111; nu kantoor met bovenwoningen (1926)
- Vossegatselaan 34 - garagepand met bovenwoningen en nevengegarage vm garagebedrijf Hofstede; nu uitgebreid en omgebouwd naar 12 appartementen (1960, 2020)
- Vrieslantlaan 6 - bedrijfsgebouw, één laag met zaagtanddak vm Jin Jersey Industrie - jersey- en tricotagefabriek, vervolgens fabriek voor elektro-technische componenten eerst Nieaf-Schmit nu Mors-Smitt; fabriek en magazijn met kantoor (1962)
- Vrouwjutenstraat 3-5 - papierpakhuis, gebouwd voor Papiergroothandel en Papierwarenfabriek vh M.L. Warendorf met kantoor op Oudegracht 334 en een vm papierfabriek op de locatie van nu de Warendorftuin; nu appartementen (1900, 1990)
- Wagenstraat 50 - vm brandspuithuis rm; nu horecafunctie (1885)
- Waterlinieweg - de oostelijk gelegen autoweg is eind jaren 1930 volledig nieuw aangelegd en in 1942 opengesteld als Rijksweg 22 tussen Rijksweg 12 en de Berekuil, inclusief het verkeersviaduct over de spoorlijnen Utrecht-Den Bosch en Utrecht-Arnhem en de verkeersbrug over de Kromme Rijn; de weg deed van 1960 tot 1986 dienst als A27; de naam volgde uit de ligging parallel aan de Lunetten, onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie; nu een vierbaans 70 km verkeersweg met busbaan (1942)
- Weerdbrug - basculebrug gm over de Stadsbuitengracht, verbinding Weerdsingel OZ en Nijntjeplein / Oudegracht; fabricage door de Utrechtsche IJzergieterij uit gietijzer (1862)
- Weerdsuis rm - schutsluis tussen de Stadsbuitengracht en de Vecht op de Weerdsingel Bemuurde Weerd, voorheen tussen de Kromme Rijn en de Vecht; de historische verbinding van de stad met de Zuiderzee bij Muiden en met de Angstel naar Amsterdam (1613-1822)
- Weerdsingel O.Z. 32-33 hoek Bellamystraat - bedrijfspanden met bovenhuizen; vm firma Van Arkel, beurtschipper met dagelijkse dienst Amsterdam-Utrecht, pakketvervoer, later vervoersdienst per vrachtwagen; nu bovenwoningen met bergplaatsen (1904, 1920)
- Weerdsingel OZ 42-44 en Duifstraat 10 - bedrijfspanden met werkloosden vm werkplaatsen machinale houtbewerking, ombouw naar P.J. Hofdijk's Handelshuis grossier in olie en vet, in 1939 Van Meeuwen's Automobielfabriek; nu garage Autoweerd werkplaats, showroom, uitgang Duifstraat en bovenwoning (1918-1930-1939)
- Weerdsingel OZ 68 en 68 bis - bedrijfspand met poort, koetshuis, pakhuis, vm loodsen, kantoor en bovenwoningen 'Kolenhandel G. Takken & Co sinds 1852', later brandstoffenhandel Fa. L. Sparenburg en tot slot aannemer Yperlaan; loodsen gesloopt; nu poorttoegang en geheel van voorpand, pakhuis en op het achterterrein appartementen (1888, 2017)
- Weerdsingel WZ 8 - vm pakhuis aardappelhandel B. Baars; nu vergadercentrum en werkplekken (1850, 1904)
- Weerdsingel WZ 18 - monumentaal pand met twee bedrijfstoegangen, tussenwoningen en bovenwoningen, toegang naar vm opslagplaats en toegang naar diepe werkplaats; nu locatie fietskoerier en appartementen (1860-1933)
- Weerdsingel WZ 33a - vm stoomhoutzagerij met schoorsteen gm; startadres van aannemer H.R. Bredero, later een klompenmakerij; bedrijfspand in gebruik als bedrijfsverzamelgebouw (1915)
- Weerdsingel WZ naast 33a - vm koelcel met kantoor van Veltkamp's Vleeswaren en Horecabedrijven; nu bedrijfsverzamelkantoor (1950)
- Werkspoorhavenbrug - ophaalbrug gm voor de insteekhaven aangelegd voor Werkspoor,

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- verbinding Keulsekade en Tractieweg; de haven faciliteerde als laad- en losgelegenheid voor door Werkspoor geproduceerde treinen, bruggen, apparaten etc. (1913)
- Werkspoorplein - gedenktekens vm fabriek Werkspoor en woonwijk van Werkspoor Elinkwijk (1914)
- Westerkade 10 - bedrijfspand met bovenhuis en bedrijfsruimte tussen de Ladder- en Singelsteeg; in 1903 winkelpand met achterliggende kamers en schuur; later drankenhandel F.P. van Rooijen, werkplaats en winkel voor de Utrechtsche Fijnhouthandel (hout, bouwmaterialen en houtwaren); nu woonfunctie (1889)
- Westerkade 30-31 - bedrijfspand met bovenwoningen, pand verbonden met Jeremiestraat 18; vm smederij met winkel van P.J. van der Berg gespecialiseerd in aanleg van gas- en waterleiding, specialiteit gasgloeilicht, vervolgens ook verwarmingssystemen; nr 31 J.P. van der Berg electrotechnisch installatiebureau; later drukkerij USP; sinds 2014 onderdak voor 10 bedrijven onder de naam DRUK (1900)
- Westkanaaldijk 2 - bedrijfsloodsen en kantoor binnenterrein vm aannemersbedrijf NS nu Strukton (ca 1950)
- Westkanaaldijk 6-7 - complex gm van de vm Olie- en Lijnkoekenfabriek van Ulbe Twijnstra, later door Unilever gefuseerd met Delfia tot UTD: lijnzaadsilo's (1921), copraloods (1957) en mengvoedersilo (1957-1960), kantoor (1938-1954) tot 1996 in gebruik, nu evenementencomplex 'De Fabrique'; de Friezenbuurt in Maarssen herinnert aan de afkomst van Ulbe Twijnstra en zijn eerste medewerkers (va 1921, 1996)
- Westkanaaldijk 9 - fabriek voor siropen, broodbeleg en ontbijtgranen; vm locatie Olieraffinaderij "Zuilen" later Scholten Honig en in 1967 gesloten, nu fabriek Colbrand (vm Heinz) productie van o.a. De Ruijter (muisjes) en Roosvicee (siropen), beiden merken uit resp. Baarn en Veenendaal; bedrijfsloods, silo's en productiegebouw met kantoren (1920-1967, 1990)
- Wielingenplein 5 - garage Wielingenplein met benzinepomp; vm P. Zondag en eerder F.L. van der Meer; bedrijfshal aanbouw achterzijde en bovenwoning (1932)
- Willem Arntszkade 3-5 - magazijn te verzenden goederen transportbedrijf, zie Van der Mondestraat 7; bedrijfspand met bovenwoningen (1960)
- Willem van Noortplein 6 - vm hulppostkantoor, verbouwd uit twee woningen, nu deel van AH winkel (ca 1925-1939)
- Willem van Noortplein 19 - vm badhuis; nu restaurant en klein hotel (1927)
- Wittevrouwensingel to 50-80 waterzijde - de vm turfkafe, laad- en loskade voor de brandstoffenhandel (19e eeuw, 1907)
- Wittevrouwensingel 71 - vm entree naar brandstoffenhandel Takken & Co, na 1950 toegang naar de vm J. van Pembroek & Co. essence- en extractenfabriek, gebouwen aan de Sint Janshovenstraat achterzijde zijn gesloopt; pand met doorgang en bovenwoning (1950)
- Wittevrouwensingel 88 Grifftpark - opzichterswoning en kantoor vm gasfabriek; de laatste fabrieksdelen zijn in 1962 gesloopt; nu hostelvoorziening (1862, 1962)
- Wittevrouwensingel to 90-102 waterzijde - de vm hooikade, laad- en loskade voor de hooi- en grashandel fouragebedrijven (19e eeuw, 1908)
- Wittevrouwensingel 91-92 - vm kantoor van de Wijkmeester Gemeentereiniging, tot 1969 in de nabijheid van het achterliggende vaaltterrein; omgebouwd naar kerk en kerkelijke ruimten (1904)
- Wittevrouwensingel 95 - bedrijfspand met werkplaats achter en bovenwoningen vm garagebedrijf voor N.V. Utrechtsche fouragehandel en voederkoekenfabriek v.h. J.S. Hooghiemstra, na WOII overgenomen door P. Jongerius dealer in Commer bedrijfswagens, Skoda, Borgward en later Simca, jaren 1960 overgang naar werkplaats en handel in sneeuwschuivers en -ploegen en andere werktuigen; vervolgens handelonderneming Stokvis & Zonen vestiging Utrecht; kantoor met bovenwoningen (1932)
- Wittevrouwensingel 99 - bedrijfspand met bovenwoningen gm vm magazijn voor landbouwwerktuigen en kunstmest v.h. Hooghiemstra, vervolgens A. Budel depot General Tire - schadeherstelbedrijf auto's; kantoor en werkplaats met bovenwoning (1923)
- Wittevrouwensingel 100 - directiegebouw gm Hooghiemstra; nu kantoorfunctie (1895)
- Wittevrouwensingel to 101 / Hooghiemstraplein - mast gm vm graanzuiger Hooghiemstra, zie voor het fabrieksgebouw op Hooghiemstraplein (zj)
- Wittevrouwensingel 101bis - fabrikantenwoning Hooghiemstra (1870)
- Wittevrouwensingel 102 - garagepand met drie bovenwoningen vm expeditiegarage van Hooghiemstra ter vervanging van een groot paardenstalgebouw met verdiepingen op het terrein; nu kantoor met woningen (1931)
- Wittevrouwenstraat 34bis en Kloostersteeg - vm bakkerij en daarna destilleerderij en bottelarij drankenfabrikant en -handel Staffhorst; bedrijfsgebouwen, omgebouwd naar appartementen (zj, 1988)
- Wittevrouwenstraat 36bis en Kloostersteeg - vm sigarenfabriek, later pelterij voor bont tot 1988; vm bedrijfsgebouw omgebouwd naar appartementen (zj, 2019)

Lijst industrieel erfgoed per gemeente, vervolg stad Utrecht

- Wittevrouwenstraat 44 - vm accijnsgebouw rm en politiepост of commiezenhuis genoemd met bovenhuis, later politiebureau; met klok Odolphus uit de afgebroken Wittevrouwenpoort; nu kantoorruimte met bovenwoning (1858, 2017)
- Wolter Heukelslaan 8-35 - hofje met een vijftal gietijzeren waterpompen voor de drinkwatervoorziening (1861)
- Wolter Heukelslaan 66 - vm clichéfabriek Biegelaar & Jansen van 1931 tot 1974, fabrieksdeel gesloopt; daarvoor kantoorpand met woning van verzekeringsbedrijf Piëtas; nu woonbestemming (1890, ca 1931)
- Wolvenstraat 18-36 - fabriekspand met bovenwoning; startadres van de Nederlandse Instrumenten Fabriek, later NIEAF; later wasserij en deel van een dansschool; nu appartementen (1905, 1989)
- Wolvenstraat 46-48 - vm terrazzo- en mozaïek-bedrijf met bovenwoning; nu woonhuis (1905)
- Wolvenstraat 50-92 - bedrijfsgebouw van 2 lagen en 4 bedrijfswoningen, vm limonadefabriek annex drankenhandel Verwoolde met laad- en lossteiger aan de singel; nu appartementen met 4 bovenhuizen (1931, 1989)
- Wijde Begijnestraat 120-122 - kantoor en magazijnen vm Robbers schoonmaakbedrijven en vh ook Robbers markiezen- en rolluikenfabriek; de achterliggende werkplaats Begijnhof is gesloopt, nu kantoor met appartementen (va 1920)
- Wijde Doelen 2 - vm pakhuis, kantoor en paardenstal rm; distributieadres voor de vm N.V. Oranje-Grutterij vh J. Das Dzn, circa 1935 kantoor N.V. Utrechtsche Voeder- en Kunstmesthandel (U.V.E.K.), na 1950 N.V. Kelder-Plastibox fabriek van plastic dozen; nu Rembrandt kunstateliers (1914)
- Wijde Doelen 8-10 - vm militaire opslagplaats met stallen rm fourageloods en smederij; werkplaats voor kuiper B. van Deventer, ook werkplaats voor kaarsenmaker C. Petri, na 1925 autostalling en circa 1935 in gebruik bij N.V. Utrechtsche Voeder- en Kunstmesthandel (U.V.E.K.) en na 1940 vnl stallingsfunctie; nu woon- en werkruimte (1825, 1878)
- Wijnsteinlaan 5 - telefooncentrale en vm postkantoor (1959)
- Zaagmolenkade - gedempte Zwarte Water, turfvaart met restant bruggen: Floris Heermalebrug, Willem van Noortbrug (va 13e eeuw)
- Zeedijk hoek Zijdebalenstraat - bakkerijhal en kantoor gm; vm N.V. Lubro; Utrechtse Luxe Brood- en banketbakkerijen die de Lubro-winkels in heel Utrecht van brood voorzag, het bedrijf werd in 2004 gesloten; oudere vestiging Abel Tasmanstraat/ Van Diemenstraat werd banketbakkerij; later Kamps Quality Bakeries; herbestemd in 2020, hal met grote gebogen overspanning in gewapend beton opgedeeld naar 4 woningen en kantoor naar commerciële voorzieningen (1948, 2020)
- Zeeltstraat 1-3 - vm bedrijfswoning bij Steenfabriek De Liesbosch, tot 1937 in werking; nu woonhuis (1880)
- Zeven Steegjes - Korte en Lange Rozendaal, Kockstraat, Brouwerstraat, Boogstraat, Fockstraat, Moutstraat, Suikerstraat, arbeiderswoningen in zeven rijtjes met veel rug aan rug i.o.v. suikerfabrikant Van Beek, aannemer Fock en R.K. Parochiebestuur, eigenaar van de vm bierbrouwerij 'De Boog' aan de Oudegracht; nu 129 woonhuizen gm (1842-1867, 1996)
- Zonstraat 1 - spoorwachterswoning gm Oosterspoor post 48; nu woonhuis met recentere uitbouw (1921)
- Zonstraat 23-27 - vm pand rm stoomwasserij 'De Zon', in 1921: 'Wasschen, electricische wasch- en strijkinrichting omgezet naar stoomwasch-inrichting W. van Overhagen'; van oorsprong een boerderij (2e helft 18e eeuw)
- Zonstraat 112 A en Homeruslaan 59 A - vm openbaar badhuis i.o.v. Comité voor oprichting van Volksbaden, afdeling Utrecht van de "Oranjabond van Orde"; ontwerp P.J. Houtzagers uit 1902 en gesticht in 1913 onder beheer van Vereniging voor volksbaden te Utrecht; sinds 1974 in gebruik bij de St. Academie Instituut Fysiotherapie (1902-1913, 1973)
- Zuiderbrug - basculebrug over de Vaartsche Rijn met bedieningshuisje, verbinding 't Goylaan en Socrateslaan; periode wederopbouw (1964)
- Zuilenstraat 2-6 - garagepand met 3 bovenwoningen, vm garagebedrijf Hartog; nu garages, bergruimte en bovenwoningen (1929)
- Zuilenstraat 15 en achter - woonhuis rm met achter een schoorsteen gm; vm firma M. Maarschalkerweerd, fabrikanten van kerksieraden circa 1915 en daarna jaren 1950 soldeerfabriek firma N.V. Wilbrink & Co. met werkplaatsen (gesloopt); de gerestaureerde schoorsteen staat nu vrij achter het pand (zj-1932, 2016)
- Zwaansteeg 11 - vm graanpakhuis rm, later pakhuis voor de Bank van Lening, de poort aan de Oudegracht naar de Zwaansteeg werd wel Lombardenpoort genoemd; lange periode kantoor en recent omgebouwd naar appartementen (1350, 2018)